

KONTROLLUTVALGET I VÅLER KOMMUNE

Kontrollutvalgets medlemmer	Hans Johan Finne - leder Åse Synnøve Svendsen - nestleder Marita Kalfoss Sollien John Christian Wold May Britt Nordhagen
Ordfører	Ordfører Lise Berger Svenkerud
Revisor	Hedmark Revisjon IKS v./oppdr.ansv. regnsk.rev. Reidun Vie/ oppdr.ansv.forv.rev. Lina Høgås
Kopi av innkallingen sendes	Daglig leder i Hedmark Revisjon IKS, Morten Alm Birkelid Rådmann Lars-Arne Oldernes
Kopi av sakslisten uten vedlegg sendes på e-post til:	Varamedlemmene (til orientering). Varamedlemmene møter ikke uten nærmere innkalling.
Hele sakslisten med vedlegg legges på	www.gs-iks.no

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Sted	Våler kommune, møterom Sentralgården
Tid	Tirsdag 10.5.16, kl.8.30
	Sekretariatsleder Torgun M. Bakken <i>Forfall må meldes så snart som mulig til tlf. 977 36 379, torgunm.bakken@gs-iks.no</i>
Invitert til sak	Ordfører Lise Berger Svenkerud til sak 15/16.
Innkalt til sak	Leder flyktningeenheten Hanne Skjæret Pedersen til sak 16/16. Rådmann Lars-Arne Oldernes til sakene 19/16-22/16.

SAKSLISTE

Sak nr.	Sak	Ca tid for behandl.
14/16	Referater, orienteringer og diskusjoner.	08.30
15/16	Samtale med ordføreren.	09.15
16/16	Informasjon om integrering av flyktninger.	10.00
17/16	Overordnet analyse og plan for selskapskontroll – diskusjoner.	11.00
	lunsj	11.30
18/16	Oppdragsavtalen for 2016.	12.00
19/16	Årsregnskap og årsberetning for Våler kommune 2015.	12.30
20/16	Årsavslutningsbrev for Våler kommune 2015.	13.15
21/16	Samtale med rådmannen	13.45
22/16	Oppfølging av rapport undersøkelse slam, jf. KU-sak 39/15.	14.45
23/16	Eventuell endring av bestilling av forvaltningsrevisjon – utredning.	15.15
24/16	Revidering av kontrollutvalgets reglement.	15.30
25/16	Evaluerings av kontrollutvalgets møte.	15.45
26/16	Eventuelt.	16.00

Hans Johan Finne (sign.)
kontrollutvalgets leder

Kongsvinger, 29.4.16
Torgun M. Bakken
Torgun M. Bakken
sekretariatsleder

Glåmdal sekretariat IKS

Kontrollutvalgsssekretariat for kommunene Eidskog, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Våler, Åsnes

Sak nr.	Sak	Møtedato
14/2016	Referater, orienteringer og diskusjoner.	10.5.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Referater/vedlegg

1. Postjournal 2016 for kontrollutvalget i Våler, med jnr. 12/16 – xx/16 (deles ut i møtet)
2. Særutskrifter av R-4/2016 og R-5/2016, årsregnskap/årsberetning og årsrapport for Glåmdal sekretariat IKS.
3. Oversikt over skatteinnngangen pr. mars 2016.
4. Oversikt over KS-saker, egen oppfølgingsliste.
5. FSK-saker, 4.2.16, 4.3.16, 11.4.16.
6. Kontrollutvalgets tiltaksplan for 2016, sist redigert 27.4.16.
7. Oversikt over oppfølging av kontrollutvalgets vedtak 2016, sist oppdatert 27.4.16.

Fagstoff (sendes kun på e-post)

- A. Kommunal Økonomi, januar 2016 – Mange årsaker til kostnadsoverskridelser i kommunale investeringer.
- B. KS 12.1.16: Fremtidens kommunaltekniske sektor.
- C. KS 14.1.16: Framtidas kompetanser i barnehage og skole.
- D. KS 19.1.16: Ny lov om aktivitetsplikt for sosialstønadsmottakere.
- E. Kommunal Rapport 11.2.16: Slappe kontrollutvalg
- F. NKRF 18.2.16: Ny rapport om kommunestyrets overordnede tilsynsansvar (KS).
- G. Kommunal Rapport 18.2.16: KS vil stramme opp tilsyn og kontroll (jf. vedlegg C)
- H. Kommunal Rapport 25.2.16: Tema: Ytringsfrihet.
- I. Kommunal Rapport 25.2.16: Nye ferdigheter trengs i kommunehelsetjenesten.
- J. KS, 2.3.16: Merverdiavgiftskompensasjon – vurdering av endret praksis i Skatteetaten.
- K. KS 3.3.16: Kommunal beredskapsplikt – gir nye krav til bedre beredskap?
- L. NKRF, 10.3.16: Forslag til ny kommunelov.
- M. Kommunal Rapport 10.3.16: Foreslår å styrke lokalt selvstyre.
- N. Kommunal Rapport 17.3.16: Tema: Prosjektstyring.
- O. Kommunal Rapport 17.3.16: Lover historisk kompetanseløft.
- P. Lotteri- og stiftelsestilsynet, 6.4.16: Hvordan påvirker kommunereformen stiftelser?
- Q. Regjeringen 13.4.16: Fylkeskommunenes og kommunenes innsats for å styrke de ansattes ytringsfrihet.
- R. Regjeringen 13.4.16: Kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanners tale på Etikkonferansen 2016.
- S. Kommunal Rapport 14.4.16: Kronikk Tora Aasland: Åpenhet viktig for tillit.

Saksopplysninger

Orienteringer/diskusjoner

- Gjensidig orientering fra kontrollutvalgsmedlemmene (hvert enkelt medlem forbereder en orientering til de øvrige).
 - Saker fra formannskapet - Hans Johan Finne
 - Saker fra kultur og oppvekst – May Britt Nordhagen
 - Saker fra næring og miljø – Karita Kalfoss Sollien

- Saker fra helse og omsorg – John Christian Wold.
- Regnskapssaker – Åse S. Svendsen.
- Kontrollutvalgets tiltaksplan for 2016, plan for informasjon fra enhetene og eventuelt virksomhetsbesøk.
- Kommunestyrets saker og vedtak.
- Referat fra kommunestyremøte. Kontrollutvalgets medlem i KS ev. kontrollutvalgets leder oppfordres til å orientere om sakene i møtet, spesielt kontrollutvalgets saker.
- Oversikt over oppfølging av KU-saker, hva er mottatt og hva er restansene?
- Eventuelle mediesaker.
- Tilsynssaker. Vi gjør en endring i praksisen, ved at vi legger fram en oversikt hvert halvår over tilsynssaker og tilsynsrapporter. Viktige tilsynsrapporter tar vi med i møtet fortløpende.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

VEDLEGG 2
til sak 14/16

Kontrollutvalgene i
Eidskog, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal,
Sør-Odal, Våler og Åsnes kommuner

Glåmdal sekretariat IKS	
22 APR 2016	
Jnr.: <i>V-29/16</i>	Arkiv: <i>416.16</i>
Saksbeh:	

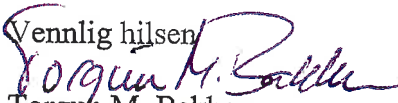
Deres ref.:	Vår. ref.:	Saksbeh.:	Direkte nr.:	Sted:	Dato:
	011.4-2016	Torgun M. Bakken	977 36 379	Kongsvinger	22.4.16

OVERSENDELSE AV SÆRUTSKRIFTER

Vedlagt oversendes særutskrifter av sakene

- R-04/2016 - Årsregnskap og årsberetning for Glåmdal sekretariat IKS for 2015.
- R-05/2016 - Årsrapport for Glåmdal sekretariat IKS for 2015.

Sakene ble behandlet i representantskapet i Glåmdal sekretariat IKS 20.4.16. Sakene oversendes kontrollutvalgene til orientering.

Vennlig hilsen

Torgun M. Bakken
daglig leder

Vedlegg

Kontrollutvalgssekretariat for kommunene Eidskog,
Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Våler, Åsnes
Organisasjonsnr. 989 541 471
www.gs-iks.no

Postadresse: Postboks 900, 2226 Kongsvinger
Besøksadresse: Fjellgata 4, Kongsvinger
Telefon: 977 36 379
E-mail: TorgunM.Bakken@gs-iks.no

Særutskrift

Representantskapet

Sted:	Sekretariatets møterom, Fjellgata 4
Tid:	Onsdag 20.4.16 kl. 16.00-17.30.
Tilstede, medlemmer	Anne-Mette Øvrum – Sør-Odal kommune – nestleder – ledet møtet Sidsel Mobrenna – Eidskog kommune Ole-Theodor Holth – Nord-Odal kommune Hans Johan Finne – Våler kommune Arne Granvoll – Åsnes kommune
Tilstede varamedlemmer	Erik Ødegaard (varamedlem for Herdis Bragelien)
Fraværende	Øystein Østgaard – Kongsvinger kommune - kunne ikke komme Herdis Bragelien – Grue kommune - meldte forfall
Tilstede styremedlemmer	Ivar Arnesen – styreleder
Andre	Sekretariatsleder Torgun M. Bakken
Behandlede saker	Sak nr. R-4/2016 – R-8/2016

Sak nr.	Sak	Møtedato
R-4/2016	Årsregnskap og årsberetning for Glåmdal sekretariat IKS for 2015.	20.4.16
S-2/2016	Årsregnskap og årsberetning for Glåmdal sekretariat IKS for 2015.	8.4.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken

Saksdokumenter

1. Årsberetning og regnskap for Glåmdal sekretariat IKS for 2015, med revisjonsberetning, datert 18.2.16.

Saksopplysninger

Regnskapet for Glåmdal sekretariat IKS for 2015 legges fram med et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 122 856. Det er et negativ brutto driftsresultat på kr 772 og en positivt netto driftsresultat på kr 12 292. Selskapet har et disposisjonsfond på kr 323 542, hvorav kr 65 914 er utdanningsfond. Det er brukt kr 113 000 av fond i 2015, men dette ligger i regnskapsmessig mindreforbruk, og daglig leder vil foreslå at dette avsettes til fond igjen. Det vises for øvrig til årsberetningen for ytterligere analyser og kommentarer.

Ifølge selskapsavtalen skal selskapets netto utgifter fordeles på kommunene etter følgende modell:

- 40 % (felleskostnader) fordeles etter innbyggertallet i kommunene per 01.01. foregående år.
- 60 % fordeles etter registrert tidsforbruk på den enkelte kommunes kontrollutvalg i regnskapsåret.

Sekretariatet tidsregistrerer alt utført arbeid. Etter registrert tidsbruk i 2015 vil vi få denne reguleringen (60 % etter medgått tid):

Kommuner	Budsjett 2015	Sum beregn. 2015	Betalt 2015	Diff. 2015	Diff. 2014	Diff. 2013
Refusjon Eidskog	223 000	232 898	223 000	9 898	29 707	10 648
Refusjon Grue	206 000	201 258	206 000	-4 742	-8 728	-856
Refusjon Kongsvinger	369 000	376 464	369 000	7 464	4 680	9 756
Refusjon Nord-Odal	209 000	200 551	209 000	-8 449	-5 978	-6 470
Refusjon Sør-Odal	243 000	236 171	243 000	-6 829	-8 216	-1 526
Refusjon Våler	192 000	189 338	192 000	-2 662	-2 861	-1 158
Refusjon Åsnes	239 000	244 319	239 000	5 319	-8 604	-10 394
	1 681 000	1 681 000	1 681 000	0	-	-0

Det er ikke så store differanser mellom beregnet og betalt beløp, alle er under kr 10 000. Eidskog, Kongsvinger og Åsnes får en tilleggsregning, mens de øvrige får penger tilbake.

Revisor har avlagt en ren beretning, datert 18.2.16.

Sekretariatsleder innstilling til styret

Styret slutter seg til det framlagte regnskapet og foreslår følgende ovenfor representantskapet:

1. Årsregnskap og årsberetning for Glåmdal sekretariat IKS for 2015 godkjennes.
2. Regnskapsmessig mindreforbruk på kr 122 856,44 avsettes til disposisjonsfond.
3. Kommunenes betaling for 2015 reguleres etter medgått tid, i tråd med selskapsavtalen.

Styrets behandling

Daglig leder orienterte om saken.

Det ble ikke lagt fram noe annet forslag til vedtak.

Styrets vedtak

Styret slutter seg til det framlagte regnskapet og foreslår følgende ovenfor representantskapet:

1. Årsregnskap og årsberetning for Glåmdal sekretariat IKS for 2015 godkjennes.
2. Regnskapsmessig mindreforbruk på kr 122 856,44 avsettes til disposisjonsfond.
3. Kommunenes betaling for 2015 reguleres etter medgått tid, i tråd med selskapsavtalen.

Styrets innstilling til representantskapet

1. Årsregnskap og årsberetning for Glåmdal sekretariat IKS for 2015 godkjennes.
2. Regnskapsmessig mindreforbruk på kr 122 856,44 avsettes til disposisjonsfond.
3. Kommunenes betaling for 2015 reguleres etter medgått tid, i tråd med selskapsavtalen.

Representantskapets behandling

Sekretariatsleder orienterte om noen av sakene.

Det ble ikke lagt fram noe annet forslag til vedtak.

Representantskapets enstemmige vedtak

1. Årsregnskap og årsberetning for Glåmdal sekretariat IKS for 2015 godkjennes.
2. Regnskapsmessig mindreforbruk på kr 122 856,44 avsettes til disposisjonsfond.
3. Kommunenes betaling for 2015 reguleres etter medgått tid, i tråd med selskapsavtalen.

Sign.

Møteboka er signert

Utskrift

Eierkommunene og kontrollutvalgene

Rett utskrift 22.4.16

Torgun M. Bakken
daglig leder

Særutskrift

Representantskapet

Sted:	Sekretariatets møterom, Fjellgata 4
Tid:	Onsdag 20.4.16 kl. 16.00-17.30.
Tilstede, medlemmer	Anne-Mette Øvrum – Sør-Odal kommune – nestleder – ledet møtet Sidsel Mobrenna – Eidskog kommune Ole-Theodor Holth – Nord-Odal kommune Hans Johan Finne – Våler kommune Arne Granvoll – Åsnes kommune
Tilstede varamedlemmer	Erik Ødegaard (varamedlem for Herdis Bragelien)
Fraværende	Øystein Østgaard – Kongsvinger kommune - kunne ikke komme Herdis Bragelien – Grue kommune - meldte forfall
Tilstede styremedlemmer	Ivar Arnesen – styreleder
Andre	Sekretariatsleder Torgun M. Bakken
Behandlede saker	Sak nr. R-4/2016 – R-8/2016

Sak nr.	Sak	Møtedato
R-5/2016	Årsrapport for Glåmdal sekretariat IKS for 2015.	20.4.16
S-3/2016	Årsrapport for Glåmdal sekretariat IKS for 2015.	8.4.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken

Saksdokumenter

1. Årsrapport for Glåmdal sekretariat IKS for 2015.

Saksopplysninger

Styret behandlet i sak S- 2/2016 regnskapet og årsberetningen for Glåmdal sekretariat IKS for 2015. Årsberetningen inneholdt kommentarer til regnskapet og tok ikke for seg opplysninger om selskapets virksomhet for øvrig. Årsrapporten for 2015 (jf. vedlegg 1) har bl.a. opplysninger om styret/representantskapet og om sekretariatets tidsbruk med vekt på "intern" tid. Årsrapporten bygger på årsplanen og strategiplanen som ble vedtatt av styret i desember 2014.

Spesifisering av den tiden som er brukt på kontrollutvalgene går fram av kontrollutvalgenes årsrapport.

Sekretariatsleder innstilling til styret

1. Styret vedtar årsrapporten for Glåmdal sekretariat IKS for 2015.

2. Saken oversendes representantskapet med følgende forslag til vedtak
 - o Representantskapet tar årsrapporten for Glåmdal sekretariat IKS for 2015 til orientering.

Styrets behandling

Styret diskuterte årsrapporten og sluttet seg til forslag til vedtak.

Det ble ikke lagt fram noe annet forslag til vedtak.

Styrets vedtak

1. Styret vedtar årsrapporten for Glåmdal sekretariat IKS for 2015.
2. Saken oversendes representantskapet med følgende forslag til vedtak
 - o Representantskapet tar årsrapporten for Glåmdal sekretariat IKS for 2015 til orientering.

Styrets innstilling til representantskapet

Representantskapet tar årsrapporten for Glåmdal sekretariat IKS for 2015 til orientering.

Representantskapets behandling

Det ble ikke lagt fram noe annet forslag til vedtak.

Representantskapets enstemmige vedtak	
Representantskapet tar årsrapporten for Glåmdal sekretariat IKS for 2015 til orientering.	
Sign. Møteboka er signert	Utskrift Eierkommunene og kontrollutvalgene

Rett utskrift 22.4.16

Torgun M. Bakken
daglig leder

SKATTEINNGANGEN

Avvik skatteinng./budsj.

	Budsjett 2016			Inngang 2016			Avvik skatteinng./budsj.			AVVIK FRA		
	INNGANG 2015	BUDSJETT 2016	AKKUM. HITTIL	INNGANG 16	AKKUM. HITTIL	I kr.	Hittil i år	I %	Hittil i år	Pr. mnd.	AVVIK FRA	AVVIK FRA
JAN	8 160 177	8 500 000	8 500 000	8 965 873	8 965 873		465 873	5,48 %	465 873	805 844	5,48 %	9,88 %
FEB	855 564	700 000	9 200 000	637 308	9 603 181		403 181	4,38 %				
MARS	10 955 083	11 674 376	21 200 000	12 934 368	22 537 549		1 337 549	6,31 %				
SUM	19 970 824	20 565 259	21 200 000									
APRIL	690 641	907 973	800 000									
MAI	11 471 949	12 269 841	34 200 000									
JUNI	757 390	698 824	34 800 000									
SUM	32 890 804	34 441 897	34 800 000									
JULI	8 118 772	8 622 774	43 500 000									
AUG	939 470	1 309 318	44 700 000									
SEPT	11 677 173	12 510 152	57 300 000									
SUM	53 626 219	56 884 141	57 300 000									
OKT	527 717	382 963	57 700 000									
NOV	12 687 224	14 627 603	72 338 000									
DES	622 700	890 634	73 138 000									
TOT	67 463 860	72 785 341	73 138 000									

Kommentar fra skatteoppkrever:

I mars 2016 fikk Våler inn kr. 934 368,- mer enn budsjettet. Dvs. en + på 7,79%
Samtidig fikk vi inn kr. 1 259 992,- mer enn i mars 2015. Dvs. en + på 10,79%

Landets gjennomsnittlige økning februar 2015 - februar 2016 var på 3,2%.
Vålers økning februar 2015 - februar 2016 ble på 8,01%.
(landsgjennomsnittet for mars er ikke klart ennå)

Våler 5.april 2016.

Odd Nybo
Skatteoppkrever

VEDLEGG 3
til sak M 116

Glåmdal sekretariat IKS

- 5 APR 2016

Jnr.: V-25/16 Arkiv: 4/16.5.3

Saksbeh:

Kommunestyremøter i Våler kommune 2016

Dato	Sak	Sakstittel	Vedtak
16.2.16	001/15	Referatsaker	Tas til orientering
	002/15	Godkjennelse av møteplan for 2016	Møteplan for 2016 ble enstemmig vedtatt.
	003/15	Godtgjørelse varaordfører og utvalgsledere. Endring av reglement	Pkt. 1.1 skal være 85 % av stortingsrepresentantenes gjeldende lønn. Pkt. 1.2 For å ha politisk kapasitet til å følge opp saker, og være representert der politisk ledelse mener det er nødvendig, godtgjøres varaordfører med 20 % av ordførers godtgjørelse. Pkt. 1.3 Utvalgsedere i HO, KO, NM og kontrollutvalg godtgjøres med 5 % av ordførergodtgjøringen. Under punkt 3 utgår teksten i andre kulepunkt. Fast godtgjøring dekker for- og etterarbeid til møter. For møtetid gis møtegodtgjøring tilsvarende øvrige utvalgsmedlemmer. Det utarbeides et reglement innen utgangen av 2016 som tydeliggjør skillet mellom politisk og administrativ ledelse i Våler kommune, og som regulerer forholdet mellom ordfører og varaordfører.
	004/15	Investeringsbudsjett 2016-2019 - avklaringer	1. Våler kommune vedtar å prioritere investeringer innenfor 140 millioner kroner til de tre prosjektene som er slått sammen i skjema 2 B. Investeringene er skole, aktivitetshus og kjøp av Gravberget gård. 2. Våler kommune prioriterer investeringene slik: 1. Skole, 2. Aktivitetshus og 3. Gravberget gård.
	005/15	Likestillings- og mangfoldplan - Våler kommune 2016 - 2018	Avhenter behandling i rådet for eldre og funksjonshemmede. Saken behandles av kommunestyret 14. mars
	006/15	Massetak på Sornbrua, endelig behandling	1 Forslaget til Reguleringsplan for Sornbrua massetak, plan ID 2013002 i Våler kommune med plankart datert 31.01.14, planbestemmelser sist revidert 24.11.14, og planbeskrivelse sist revidert 29.03.15 vedtas. 2 Fylkesmannens merknader i forhold til skytetrening og sikkerhet skal innarbeides i driftsplanen for masseuttaket.
	007/15	Spillemiddelsøknader 2016	1. Treningsfelt bak Vålersenteret - søker Vaaler IF - søknadssum 263.500 - FORNYELSE 2. Oppgradering av idrettsanlegg for avholdelse av nasjonale statusløp, søker Haslemoen Motorsportklubb - søknadssum 359.000 - FORNYELSE Søknad om tilskudd til nærmiljøanlegg prioriteres slik: 1. Gjerdrumsbakken, restaurering - søker Vaaler IF - søknadssum 219.000 - FORNYELSE
	008/15	Søknad om dekning av kostnader til skisse for skole/aktivitetshus	Våler kommune dekker ikke regningen på kr 49726,50 pluss MVA fra Bjørnstad prosjektering AS bestilt av Gudmund Gjerdrum.
	009/15	Vurdering av Våler kommunes videre deltagelse i byregionprosjektene	Våler kommune melder seg av byregionprosjektet i Kongsvinger.
	010/15	Mandat til KO-utvalg som styringsgruppe for videre arbeid med ny skole og aktivitetshus	Mandat til KO-utvalg for videre arbeid med ny skole og aktivitetshus: KO-utvalget skal: · Utrede og fremme forslag til både beliggenhet og innhold i skole og aktivitetshus.

VEDLEGG 4 til
Sak 14/16
1

Dato	Sak	Sakstittel	Vedtak
			· Påse at parter som skal ha medbestemmelse kommer med til rett tid, og får gitt nødvendige innspill til sakene i prosessen. · Være representert i byggekomiteen med minimum 2 medlemmer fra utvalget. · Følge opp gjeldende tidsplan. · Snarest rapportere til kommunestyre avvik som kan ha/har betydning for fremdriften og/eller de økonomiske rammene. · Informere om fremdrift ved hvert kommunestyremøte. · Tidsrammen enstemmig vedtatt.
14.3.16	011/15	Referatsaker	Tas til orientering
	012/15	Plan hverdagsrehabilitering	"Plan for Hverdagsmestring i Våler kommune" vedtas.
	013/15	Kontrollutvalgets årsrapport 2015	Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsrapport til etterretning
	014/15	Høring, Regional planstrategi 2016-2010	Våler kommune tar forslaget til planstrategi for Hedmark fylkeskommune til etterretning, men følgende tillegg: - Mer fokus på folkehelse og levekår i hovedsatsningsområdene. - Tilrettelegging for økt livskvalitet og god folkehelse gjennom og utvikling av lokale naturressurser, både som nærings- og folkehelseutvikling - Det grønne skiftet og at Norges største treindustri gjør at RV2 bør nevnes som en viktig stamvei i ntp. Dersom fylkeskommunens overordnede ambisjon skal kunne virkeliggjøres er det av stor betydning at innsatsen på realisering av denne økes betraktelig. Samtidig må fylkeskommunen få med bedrifter og forskningsinstitusjoner på laget. Våler kommune er glade for at fylkeskommunen nevner elektrifisering av Solør og Rørosbanen spesielt i planstrategien. Det er svært viktig at det holdes stort trykk på dette tiltaket i tida framover. Kommunene i Glåmdalsregionen viderefører den regionale innkjøpsordningen med basis i vedlagte forslag til avtale og regelverk. Det etableres på sikt felles innkjøpsregler og rutiner for anskaffelsesvirksomheten slik at Glåmdalsregionen framstår som en enhetlig, profesjonell og stor markedsaktør. Det forutsettes at samtlige kommunale foretak og interkommunale selskaper knyttet til kommunene omfattes av ordningen og at dette innarbeides i selskapsavtalene for de interkommunale selskapene. Det forutsettes at alle anskaffelser over nasjonal terskelverdi – kr. 500.000,- skal behandles i innkjøpsordningen. Dagens organisering videreføres med Kongsvinger kommune som vertskommune, innkjøpsleder/sekretariat, innkjøpsråd med innkjøpsansvarlige fra deltagerkommunene og større interkommunale selskaper og bruker/produktansvarlige.
	015/15	Avtale om regional innkjøpsordning - RIIG	Likestillings - og mangfoldplan for Våler kommune vedtas. EFs behandling av saken tas til orientering.
	016/15	Likestillings - og mangfoldplan - Våler kommune 2016 - 2018	
	017/15	Oppnevning av skjønnsmedlemmer for 2017 - 2020	Våler kommune anbefaler at sittende skjønnsmedlemmer gjenvelges for 2017 -- 2020.

Dato	Sak	Sakstittel	Vedtak
	018/15	Innhold og plassering av skole og aktivitetshus	1. Ny barneskole bygges i tilknytning til dagens ungdomsskole slik at det etableres en 1-10 skole. Aktivitetshuset bygges på nord-østre del av idrettsområdet. 2. Skolebygget skal ha følgende innhold: - Nødvendige undervisningsrom - Gymsal (allrom) - Kontorplasser for lærere og administrasjon* - SFO - Skolehelsestjeneste - Logoped - Spisalrom (sanserom) for funksjonshemmede - HTV- utdanningsforbundet *Gjenbruk av dagens biblioteklokaler 3. Aktivitetshuset planlegges modulbygget og bygges på nord-østre del av idrettsanlegget og skal ha følgende innhold: - Idrettshall m/tribune - Basseng (kostnader for 25m og varmtvannsbasseng utredes videre, men endelig avgjørelse på valg av bassengtyper må behandles senere). - Garderobekapasitet. - Møteplass - Kulturskole - Kulturkontor - Bibliotek Treningsstudio, fysioterapi, scene med god akustikk og kafe (kiosk) utredes videre. 4. Bygging av skole iverksettes snarest. Bygging av aktivitetshuset planlegges også for byggestartsnarest, men iverksettes ikke før det er rimelig kontroll over endelige kostnader for bygging av skole. Om nødvendig bygges aktivitetshuset trinnvis (faseforskjøvet) i moduler. Forutsetning er at gjeldene, bevilget investeringsramme tillater det. 5. Administrasjonen iverksetter nødvendige prosesser i forhold til arealplan, skissetegninger og økonomiske beregninger av valgt løsning. Videre gjennomfører en kvalitetssikring av tidsplanen og i samarbeid med KO sørge for at alle berørte parter blir involvert slik de skal i den videre prosess.
	019/15	Kalking av arealer på Haslemoen 0426/38/73	Det inngås tilleggsavtale med hver enkelt leietager før kommunen gjennomfører kalking opp til PH 6,0 på hvert enkelt areal. Tilleggsavtalene skal spesifisere: Hvert skifte skal leveres tilbake med minimum PH 6.0. Jordprøver basert på gps punktene som ble benyttet ved prøvetakingen i 2005 skal tas ved avslutningen av nest siste dyrknings år i avtaleperioden. Basert på dette foretas oppkalking av arealet påfølgende vår. Tilleggsavtalene skal videre presisere at det ikke kan benyttes kloakkslam som jordforbedringsmiddel på dette arealet.
9.5.16	020/15		

VEDLEGG 5
til Sak M/16[Hjelp](#)

Møte i Formannskapet den 11.04.2016

Utvalg:	Formannskapet
Dato:	11.04.2016 09:00 - 12:50
Møtested:	
Status:	Møtet er ferdig protokollert

Saksliste

 015/16 - 16/3536 - Forslag til representant til styret for Midt-Hedmark brann og redningsvesen iks 2015 - 2016
Journaldato: **06.04.2016**
[1 dokument](#)
▽ [Vis detaljer](#) | [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)

Fremmøte

Politiker	Parti	Medlemstype	E-Post
Lise Berger Svenkerud	Høyre	ordfører	lbs@vis.kommune.no
Espen Svenneby	Arbeiderpartiet	varaordfører	Espen.Svenneby@byggma.no
Ragnar Kristmoen	Arbeiderpartiet	medlem	ragnar@kristmoen.no
Ivar Arnesen	Senterpartiet	medlem	ivar-ar@online.no
Ole Frode Mikkelsgård	Venstre	medlem	post@olefrode.no

ACOS Innsyn levert av ACOS AS

Hjelp

Møte i Formannskapet den 04.03.2016

Utvalg: Formannskapet
Dato: 04.03.2016 09:00 - 12:00
Møtested: Møterommet Sentralgården
Status: Møtet er ferdig protokollert

Saksliste

010/16 - [16/1390 - Høring, Regional planstrategi 2016-2010](#)

Journaldato: 05.02.2016

[5 dokumenter](#)

▼ [Vis detaljer](#) | [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)

011/16 - [16/1620 - Avtale om regional innkjøpsordning - RIIG](#)

Journaldato: 12.02.2016

[4 dokumenter](#)

▼ [Vis detaljer](#) | [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)

012/16 - [16/1563 - Valg av 17. mai komite 2016/2017](#)

Journaldato: 16.03.2016

[0 dokument](#)

▼ [Vis detaljer](#) | [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)

013/16 - [16/1640 - Kalking av arealer på Haslemoen 0426/38/73](#)

Journaldato: 12.02.2016

[1 dokument](#)

▼ [Vis detaljer](#) | [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)

Fremmøte

Politiker	Parti	Medlemstype	E-Post
Lise Berger Svenkerud	Høyre	ordfører	lbs@vis.kommune.no
Espen Svenneby	Arbeiderpartiet	varaordfører	Espen.Svenneby@byggma.no
Ragnar Kristmoen	Arbeiderpartiet	medlem	ragnar@kristmoen.no
Ivar Arnesen	Senterpartiet	medlem	ivar-ar@online.no
Ole Frode Mikkelsgård	Venstre	medlem	post@olefrode.no

ACOS Innsyn levert av [ACOS AS](#)

Hjelp

Møte i Formannskapet den 04.03.2016

Utvalg: Formannskapet
Dato: 04.03.2016 09:00 - 13:00
Møtested: Møterommet Sentralgården
Status: Innkallingen er sendt

Saksliste

010/16 - [16/1390 - Høring, Regional planstrategi 2016-2010](#)

Journaldato: 05.02.2016

[5 dokumenter](#)

▼ [Vis detaljer](#) | [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)

011/16 - [16/1620 - Avtale om regional innkjøpsordning - RIIG](#)

Journaldato: 12.02.2016

[4 dokumenter](#)

▼ [Vis detaljer](#) | [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)

012/16 - [16/1563 - Valg av 17. mai komite 2016/2017](#)

Journaldato: 11.02.2016

[2 dokumenter](#)

▼ [Vis detaljer](#) | [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)

013/16 - [16/1640 - Kalking av arealer på Haslemoen 0426/38/73](#)

Journaldato: 12.02.2016

[1 dokument](#)

▼ [Vis detaljer](#) | [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)

Medlemmer

Politiker	Parti	Medlemstype	E-Post
Lise Berger Svenkerud	Høyre	ordfører	lbs@vis.kommune.no
Espen Svenneby	Arbeiderpartiet	varaordfører	Espen.Svenneby@byggma.no
Ragnar Kristmoen	Arbeiderpartiet	medlem	ragnar@kristmoen.no
Ivar Arnesen	Senterpartiet	medlem	ivar-ar@online.no
Ole Frode Mikkelsgård	Venstre	medlem	post@olefrode.no
Kjell Konterud	Arbeiderpartiet	vararepr.	kjell.konterud@politiker.vis.kommune.no
Torstein Risberg	Arbeiderpartiet	vararepr.	torstein@matmar.no
Eva Olastuen	Arbeiderpartiet	vararepr.	evaolas@online.no
Hilde Riseng	Arbeiderpartiet	vararepr.	hkriseng@online.no
Bjørn Thomas Berget	Bygdelista Vålers framtid	vararepr.	bjornberget@hotmail.com
Thomas Bråten	Høyre	vararepr.	thbr@flugger.com
Lise Kristine Morønning	Senterpartiet	vararepr.	lise.k.m@hotmail.no
Monica Skybakmoen	Sosialistisk Venstreparti	vararepr.	mskybakm@gmail.com
Ola Nystuen	Venstre	vararepr.	ola-nys@hotmail.com

Møte i Formannskapet den 04.02.2016

Utvalg: Formannskapet
Dato: 04.02.2016 09:00 - 15:00
Møtested: Møterommet Sentralgården
Status: Møtet er ferdig protokollert

Saksliste

002/16 - [16/938 - Referatsaker](#)

Journaldato: **26.01.2016**

[1 dokument](#)

▽ [Vis detaljer](#) | [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)

001/16 - [15/9931 - Bedre veg vestover mot Eidsvoll/Gardermoen fra øvre Solør og Nord-Odal](#)

Journaldato: **07.10.2015** Avsender(e): **Hedmark fylkeskommune**

[1 dokument](#)

▽ [Vis detaljer](#) | [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)

003/16 - [16/236 - Anmodning fra IMDI om bosetting av flere flyktninger](#)

Journaldato: **11.01.2016**

[2 dokumenter](#)

▽ [Vis detaljer](#) | [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)

004/16 - [15/13002 - Søknad om dekning av kostnader til skisse for skole/aktivitetshus.](#)

Journaldato: **29.12.2015**

[3 dokumenter](#)

▽ [Vis detaljer](#) | [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)

005/16 - [15/12834 - Godtgjørelse varaordfører og utvalgsledere. Endring av reglement.](#)

Journaldato: **18.12.2015**

[1 dokument](#)

▽ [Vis detaljer](#) | [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)

006/16 - [16/769 - Godkjennelse av møteplan for 2016](#)

Journaldato: **19.01.2016**

[1 dokument](#)

▽ [Vis detaljer](#) | [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)

007/16 - [16/1209 - Geologisk undersøkelse av tomt for barneskole og aktivitetshus.](#)

Journaldato: **02.02.2016**

[1 dokument](#)

▽ [Vis detaljer](#) | [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)

008/16 - [16/1211 - Vurdering av Våler kommunes videre deltagelse i byregionprosjektene.](#)

Journaldato: **02.02.2016**

[6 dokumenter](#)

▼ [Vis detaljer](#) | [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)

009/16 - [16/1256 - Investeringsbudsjett 2016-2019 - avklaringer](#)

Journaldato: **02.02.2016**

[3 dokumenter](#)

▼ [Vis detaljer](#) | [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)

VEDLEGG 6
til sak 14/16

TILTAKSPLAN 2016

KONTROLLUTVALGET I VÅLER KOMMUNE

Revidert 27.4.2016

Tiltaksplan 2016

Møte	Oppgaver knyttet til tilsyn med forvaltningen
Fortløpende rapportering	- Samme økonomiske rapportering som formannskapet får. - Kontrollutvalgsmedlemmene skal ha tilgang til dokumenter fra alle politiske utvalg. - Kontrollutvalget har valgt å fordele følgende utvalg mellom seg (oppfølging)(bestemmes i møtet 15.2.16) - Saker fra formannskapet. - Saker fra kultur og oppvekst. - Saker fra næring og miljø. - Saker fra helse og omsorg.
I hvert møte eller når kontrollutvalget bestemmer det	- Samtale med ordfører og rådmann. - Rapporteringer fra rådmannen: - Økonomisk situasjon. - Anmeldelser og varsling (rutiner for varsling). - Oppfølging av kommunestyrevedtak. - Sykefravær (nærvær). - Informasjon fra enhetene/virksomhetene/tjenestene (<i>spesifisert under hvert enkelt møte</i>). - Sekretariatsleders oversikt over kontrollutvalgets saker med vedtak og oppfølgingen av disse. - Rapporter fra andre tilsynsorganer og kommunens svar/oppfølging (sekretariatet utarbeider oversikt).
Aktuell informasjon	I den grad følgende temaer/områder ikke blir undersøkt gjennom bestilling av forvaltningsrevisjon, kan det være aktuelt å be om tilbakemeldinger fra administrasjonen på følgende områder: - Integrering av flyktninger. - Etikk, arbeidsmoral og arbeidskultur. - En gang i året skal kontrollutvalget ut på en enhet/virksomhet - Kompetanse i skolen, lærere og krav til vikarer - Hjemmehjelpstjenesten, arbeidsbeskrivelse, opplæring, profesjonalitet
15.2.16	- Beredskapsplaner (utsatt sak).(jf. sak 37/15) (rådmannen) - Oppfølging av rapport undersøkelse slam, jf. KU-sak 39/15 (utsettes til neste møte) - Grusuttak. Informasjon fra rådmannen. - Behandle skatteoppkrevers årsrapport for 2015 og kontrollrapport fra Skatteetaten.
10.5.16	- Oppfølging av rapport undersøkelse slam, jf. KU-sak 39/15. - Informasjon fra rådmannen, jf. sak 9/16. - Spuisåsen. - Vegvedlikehold. - Kommunens avvikssystem. - Informasjon om integrering av flyktninger.
9.6.16	Fellesmøte med alle kontrollutvalgene i regionen.
29.8.16	•
17.10.16	•
28.11.16	•
2017	•

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med regnskapsrevisjon.

Møte	Oppgaver knyttet til regnskapsrevisjon
I hvert møte eller når kontrollutvalget bestemmer det	Rapportering fra revisjonen om revisjonsarbeidet og aktuelle saker.
15.2.16	Interimrapport regnskapsrevisjon, regnskapsår 2015

KONTROLLUTVALGET I VÅLER KOMMUNE

Møte	Oppgaver knyttet til regnskapsrevisjon
10.5.16	- Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet for 2015. - Årsavslutningsbrev årsregnskapet 2015.
9.6.16	Fellesmøte med alle kontrollutvalgene i regionen.
29.8.16	Orientering om revisjonsstrategien for revisjonsåret 2016.
17.10.16	Oppfølging av revisjonens avslutningsbrev for 2015.
28.11.16	Interimrapport regnskapsrevisjon, regnskapsår 2016.
2017	

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med forvaltningsrevisjon.

Møte	Oppgaver knyttet til forvaltningsrevisjon
	Utgangspunktet for oppgavene er plan for forvaltningsrevisjon.
15.2.16	Rapport forvaltningsrevisjon-Lov om offentlige anskaffelser (utsettes)
10.5.16	Prosjektplan FR oppvekst.
9.6.16	Fellesmøte med alle kontrollutvalgene i regionen.
29.8.16	- Ytterligere oppfølging Drift og rutiner eiendomsforvaltning. - Bestille forvaltningsrevisjon knyttet til samhandlingsreformen
17.10.16	Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2017-2020.
28.11.16	Bestilling av forvaltningsrevisjon i tråd med plan for 2017-2020.
2017	

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med selskapskontroll.

Møte	Oppgaver knyttet til selskapskontroll
	Utgangspunktet for oppgavene er plan for selskapskontroll.
15.2.16	
10.5.16	Overordnet analyse og plan for selskapskontroll 2016-2019 (foreløpige diskusjoner)
9.6.16	Fellesmøte med alle kontrollutvalgene i regionen.
29.8.16	- Overordnet analyse og plan for selskapskontroll 2016-2019 - Oppfølging rapport, «Overordnet selskapskontroll-kommunens oppfølging av deleide selskaper.» KS-sak 053/15
17.10.16	Bestilling av selskapskontroll i tråd med plan for 2016-2019.
28.11.16	
2017	

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med revisjonen

Møte	Oppgaver knyttet til tilsyn med revisjonen
I hvert møte eller når kontrollutvalget bestemmer det	Revisjonen rapporterer om sin virksomhet ved behov. Revisjonens plan for Våler kommune og er til enhver tid tilgjengelig for kontrollutvalget.
15.2.16	- Oppdragsansvarlig revisors (forvaltningsrevisjon) habilitetserklæring for Våler kommune for 2016. - Oppdragsavtale for Våler kommune 2016. - Engasjementsbrev for Våler kommune. - Statusrapport oppdragsavtale for 2015, tredje tertial (31.12.15).
10.5.16	Oppdragsavtale for Våler kommune 2016.
9.6.16	Fellesmøte med alle kontrollutvalgene i regionen.
29.8.16	- Statusrapport oppdragsavtale for 2016, første tertial (30.4.16) - Oppdragsansvarlig revisors (regnskapsrevisjon) habilitetserklæring for Våler

KONTROLLUTVALGET I VÅLER KOMMUNE

Møte	Oppgaver knyttet til tilsyn med revisjonen
	kommune for revisjonsåret 2016.
17.10.16	• Statusrapport oppdragsavtale for 2016, andre tertial (31.8.16)
28.11.16	• Vurdering av kontrollutvalgets tilsynsansvar for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon, jf. NKRFs veiledere.
2017	•

Budsjettutvalget

Møte	Oppgaver knyttet til budsjettbehandlingen
15.2.16	•
10.5.16	•
9.6.16	• Fellesmøte med alle kontrollutvalgene i regionen.
29.8.16	•
17.10.16	• Forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet for 2017 legges fram for kontrollutvalget.
28.11.16	• Kontrollutvalget følger opp at kontrollutvalgets forslag følger med til kommunestyrets behandling av budsjettet (jf. reglement for kontrollutvalget § 4).
2017	•

Kontrollutvalgets rapportering

Møte	Oppgaver knyttet til kontrollutvalgets rapportering
15.2.16	• Kontrollutvalgets årsrapport for 2015 behandles og oversendes deretter kommunestyret til orientering. • Kontrollutvalgets rapportering til kommunestyret av resultatet av gjennomført forvaltningsrevisjon og selskapskontroll (rådmannens oppfølging av eventuelle anbefalinger), skal gå fram av kontrollutvalgets årsrapport. • Eventuelle omprioriteringer av prosjekter skal også framgå av årsrapporten.
10.5.16	•
9.6.16	• Fellesmøte med alle kontrollutvalgene i regionen.
29.8.16	•
17.10.16	•
28.11.16	• Kontrollutvalgets årsplan for 2017 vedtas og oversendes deretter til kommunestyret.
2017	•

Oppfølging KU-saker Våler-2016

Møte	Saknr.	Sak	Vedtak	Sendes/ behandles	Behandlet	Oppfølging	Ferdig
15.2.16	1/16	Referater, orienteringer og diskusjoner.	Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering.				✓
	2/16	Samtale med ordføreren.	Kontrollutvalget tar samtalen med ordføreren til orientering.				✓
	3/16	Revisjonsrapport interim 2015, regnskapsrevisjon.	Kontrollutvalget tar revisjonens interimrapportering til orientering.				✓
	4/16	Informasjon fra Hedmark Revisjon IKS.	Kontrollutvalget tar informasjonen fra Hedmark Revisjon IKS til orientering				✓
	5/16	Oppdragsavtalen for 2016 og statusrapport 3. tertial 2015 (31.12.15).	Kontrollutvalget tar statusrapport pr. 3. kvartal 2015 til orientering.				✓
	6/16	Engasjementsbrev for Våler kommune.	Kontrollutvalget tar engasjementsbrev for Våler kommune.				✓
	7/16	Habilitetserklæringer for forvaltningsrevisorene.	Kontrollutvalget tar de oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorenes egenvurdering for Våler kommune til orientering.				✓
	8/16	Hørings sak Hedmark Revisjon IKS – Fremtidig avregningsløsning med eierkommunene.	1. Kontrollutvalget i Våler har kommet fram til at løsning D - Overføring av ubrukte timer til bruk/disponering senere år - fungerer tilfredsstillende og er den løsningen som foretrekkes. 2. Kontrollutvalget anbefaler at selskapsavtalen endres slik at det går klart fram hvordan betaling/avregning skal foregå. 3. Kontrollutvalget anbefaler at det bør foretas en form for oppsummering/justering etter et visst antall år (eks. 3 år). Kontrollutvalget tar samtalen med og redegjørelsene fra rådmannen til orientering.	Hedmark Revisjon IKS			✓
	9/16	Samtale med rådmannen	Kontrollutvalget tar samtalen med og redegjørelsene fra rådmannen til orientering.	Råd- mannen			✓
	10/16	Kontrollutvalgets årsrapport for 2015.	1. Kontrollutvalget årsrapport for 2015 vedtas. 2. Saken sendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak: • Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsrapport for 2015 til orientering.	KS	KS 14.3.16 Sak 013/16		✓
	11/16	Skatteoppkrevers årsrapport og kontrollrapport Skatteetaten for 2015	Kontrollutvalget tar saken til orientering og foreslår for Våler kommunestyre å fatte slikt vedtak: • Skatteoppkrevers årsrapport/årsregnskap for 2015 og Skatteetatens kontrollrapport, datert 15.2.16, tas til orientering.	KS			
	12/16	Evaluering av kontrollutvalgets møte.	Kontrollutvalgets evaluering ble tatt til orientering.				✓
	13/16	Eventuelt.	Det ble ikke tatt opp noen saker under eventuelt.				✓
10.5.16	14/16	Referater, orienteringer og diskusjoner.					✓
	15/16	Samtale med ordføreren.					
	16/16	Informasjon om integrering av flyktninger.					
	17/16	Overordnet analyse og plan for selskapskontroll – diskusjoner.					
	18/16	Oppdragsavtalen for 2016.					
	19/16	Årsregnskap og årsberetning for Våler					

Sist redigert 27.04.2016

VEDLEGG
til sak -
14/16
7

Oppfølging KU-saker Våler-2016

Møte	Saknr.	Sak	Vedtak	Sendes/ behandles	Behandlet	Oppfølging	Ferdig
		kommune 2015.					
	20/16	Årsavslutningsbrev for Våler kommune 2015.					
	21/16	Samtale med rådmannen					
	22/16	Oppfølging av rapport undersøkelse slam, jf. KU-sak 39/15.					
	23/16	Eventuell endring av bestilling av forvaltningsrevisjon – utredning.					
	24/16	Evaluering av kontrollutvalgets møte.					
	25/16	Eventuelt.					

Sak nr.	Sak	Møtedato
15/2016	Samtale med ordføreren.	10.5.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget inviterer ordfører Lise Berger Svenkerud til en samtale hvor vi kan diskutere generelle problemstillinger i Våler kommune.

Kontrollutvalget ser også gjerne at du informerer litt om kommunereformen og prosessen rundt dette.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar samtalen med ordføreren til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak	Møtedato
16/2016	Informasjon om integrering av flyktninger.	10.5.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Kommunenes kontrollutvalg skal på vegne av kommunestyret ha tilsyn med hele den kommunale forvaltningen. For å kunne utøve sitt tilsyn, er det viktig at kontrollutvalget har god kjennskap til kommunens virksomhet, og i den forbindelsen ønsker de bl.a. en orientering om de forskjellige enhetene i kommunen.

Kontrollutvalget har i sin tiltaksplan for 2016 sagt at de ønsker en orientering om integrering av flyktninger. Vi har sagt at vi antar at følgende spørsmål kan være utgangspunkt for informasjonen:

- *Hvilke rutiner jobbes det etter når de ankommer kommunen i forhold til å sjekke og følge opp psykisk og fysisk helse?*
- *Er det gode rutiner på oppfølging for de som har større psykiske problemer?*
- *Hvilke rutiner og oppfølging er det for integrering i lokalsamfunnet? Finnes det et introduksjonsprogram?*
- *Hvordan fungerer integrering på skoler og barnehager?*
- *Hvor lang tid er det beregnet på språk opplæring og integrering før de skal være i arbeid?*
- *Er det god nok kunnskap om kulturforskjeller blant ansatte i helse, skole, barnehager m.m?*
- *Har ansatte god nok kunnskap på hva flyktninger/innvandrere har krav på og hvilke forpliktelser de selv har? Er rutiner og regelverk tydelig nok?*
- *Hvilke rutiner fungerer bra og hvilke kan kommunen bli bedre på?*

Kontrollutvalget har bedt flyktningekoordinator Hanne Skjæret Pedersen om å komme og orientere.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget takker for informasjonen og tar saken til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak	Møtedato
17/2016	Overordnet analyse og plan for selskapskontroll.	10.5.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Følgende bestemmelser om selskapskontroll er hentet fra forskrift om kontrollutvalg (med hjemmel i koml. § 77. nr. 5):

§ 13. Selskapskontroll

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens eierskap ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll på de ulike sektorer og med de ulike selskapene. Planen skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegere til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden

Kontrollutvalget avgjør selv hvem som på dets vegne skal gjennomføre selskapskontroll.

§ 14. Selskapskontrollens innhold

Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres kontroll med forvaltningen av eierinteressene i de selskaper som er omfattet av slik kontroll, herunder å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper gjør dette i samsvar med kommunestyrets/ fylkestingets vedtak og forutsetninger (eierskapskontroll).

Selskapskontrollen kan også omfatte forvaltningsrevisjon, jf. forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner kap. 3

Kontrollutvalget skal altså innen 31.12.16 legge fram en plan for selskapskontroll for kommunestyret. Planen og den overordnede analysen blir gjennomført av kontrollutvalgets sekretariat. Sekretariatet er i gang med dette arbeidet og vil i møtet gi en foreløpig orientering. Sekretariatet ber også at kontrollutvalget kommer med innspill til planen.

Kontrollutvalget vil få planen til behandling i det første møtet etter sommerferien.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar den foreløpige informasjonen til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak	Møtedato
18/2016	Oppdragsavtale kontrollutvalget/Hedmark Revisjon IKS for 2016.	10.5.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

1. Oppdragsavtale for Våler kommune for 2016.

Saksopplysninger

En oppdragsavtale gir informasjon om hvilke tjenester og hvilke ressurser som kontrollutvalget kan forvente å få fra Hedmark Revisjon IKS i 2016. Ressursene er i tråd med det som er lagt inn i kontrollutvalgets forslag til budsjettet for 2016, med tilleggsbrev fra revisjonen i forhold til timepris.

Oppdragsavtalen er omtrent på samme nivå som i 2015.

Forslag til vedtak

Oppdragsavtalen med Hedmark Revisjon IKS for 2016 godkjennes.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

VEDLEGG 1
til Sak 18/16

Glåmdal sekretariat IKS	
20 APR 2016	
J.nr.: V-27/16	Arkiv: 416:3.0
Saksbeh:	

OPPDRAGSAVTALE

MELLOM

KONTROLLUTVALGET

I

VÅLER KOMMUNE

OG

Hedmark Revisjon IKS

2016

1 GENERELT

Kommunen ivaretar sine lovpålagte revisjonstjenester ved deltakelse i selskapet Hedmark Revisjon IKS. Hedmark Revisjon IKS skal yte eierkommunene revisjon i egenregi til selvkost. Det skal inngås oppdragsavtaler mellom oppdragsgiver og selskapets leder.

Kommunestyret har delegert til kontrollutvalget å inngå oppdragsavtale med selskapet.

Kontrollutvalget og Hedmark Revisjon IKS har felles mål at revisjonstjenestene skal være til konkurransedyktig pris og kvalitet. Hedmark Revisjon IKS har en uttalt strategi å være kompetent og kundeorientert. Oppdragsansvarlig revisor for både regnskaps- og forvaltningsrevisjon skal oppfylle kravene til utdanning og praksis. Revisjonsteamene skal ha tilfredsstillende kompetanse og være uavhengige.

Regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon skal gjennomføres i henhold til lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk. Forvaltningsrevisjon skal gjennomføres i henhold til standard for forvaltningsrevisjon, RSK 001. Revisor skal rapportere resultatene av sin revisjon og kontroll til kontrollutvalget jf. pkt. 4.

Hedmark Revisjon IKS skal delta i landsomfattende prissammenligning, benchmarking. Kontrollutvalget skal orienteres om resultatet av prissammenligningen.

Utvalgets ansvar for tilsyn med revisjonen ivaretas gjennom oppfølging av oppdragsavtalen med vedlegg. Oppdragsavtalen med vedlegg fokuserer på kvalitet og kostnad. Med kvalitet menes blant annet revisors kvalifikasjoner og faglig utførelse, samt kommunikasjon mellom revisor og kontrollutvalg.

2 KONTRAKTSPERIODEN

Oppdragsavtalen inngås for perioden **01.01.16 – 31.12.16**.
Oppdragsavtalens punkt 3 for 2017 reforhandles høsten 2016.

3 ØKONOMI – BETALING FOR TJENESTER

Nedenfor følger oversikt over aktuelle tjenester med tilhørende stipulert tidsbruk og budsjett:

Avtalen forutsetter kr 900 i timesats for 2016 vedtatt av representantskapet i Hedmark Revisjon IKS.

Tjeneste	Timer	Timepris	Kroner
Regnskapsrevisjon			
1 Revisjon av kommunens årsregnskap	400	900	360 000
2 Attestasjoner og revisjonsuttalelser ¹	100	900	90 000
3 Revisjon av beboerregnskap	35	900	31 500
4 Veiledning/bistand ²	15	900	13 500
SUM 1-4	550	900	495 000
Bestilte revisjonstjenester			
5 Bestilte mindre undersøkelser	25	900	22 500
6 Forvaltningsrevisjon	250	900	225 000
7 Selskapskontroll	50	900	45 000
SUM 5-7	325	900	292 500
Annet			
8 Møter i kontrollutvalg og k-styre	50	900	45 000
SUM TOTALT	925	900	832 500

Kommentarer:

- Tjenestene på linje 1-4 og 8 gjennomføres uten nærmere avtale.
- Tjenestene på linje 5-7 utføres etter særskilt bestilling av kontrollutvalget.
- Det avtales a-konto fakturering hvert kvartal.
- Årsavregning sendes kommunen med kopi til kontrollutvalget innen 31. januar påfølgende år.
- Det er knyttet forutsetninger til stipulert tid innenfor revisjon av tjeneste 1 (revisjon av årsregnskapet) og tjeneste 2 (attestasjoner/revisjonsuttalelser):
 - Revisjon av årsregnskapet: Det forutsettes at årsregnskapet avlegges innen 15/2 og årsberetningen innen 31/3 i samsvar med bokføringsloven, kommuneloven og forskrift om årsregnskap og årsberetning. Sammen med årsregnskapet skal det framlegges underbyggende dokumentasjon som bekrefter kommunens balansetall samt avstemminger av balansen og de sammenhenger som ellers forventes å være i regnskapet. Videre skal skjema for "Lønn og pensjonskostnader" foreligge avstemt mot regnskapet.
 - Attestasjoner/revisjonsuttalelser vedr. kommunens momskompensasjonskrav, spillemiddelregnskaper m.m. forutsettes framlagt for revisor minimum 14 dager før innsendingsfristen. Det skal legges fram nødvendig dokumentasjon i form av talloppsett, regnskapsmateriale og eksempelvis tilsagn, ferdigattester etc. for at revisor skal kunne utføre jobben på en effektiv måte.

¹ Innbefatter revisjon av spillemiddelregnskap med 15 t

² Innbefatter revisjon av de 2 stiftelsene – Våler kommunes legat og stiftelsen Våler Torvdriftsmuseum

4 Dialog mellom revisjonen og kontrollutvalget

Formålet med dialogen mellom revisjonen og kontrollutvalget er at kontrollutvalget får en betryggende sikkerhet for at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

Innenfor regnskapsrevisjonen skal revisor søke å sikre at kontrollutvalget får en god forståelse av revisjonsmandatet, planlagte og gjennomførte revisjonshandlinger.

Innenfor bestilte revisjonstjenester skal revisor søke å sikre at kontrollutvalget og revisjonen har en lik forventninger til tjenesten, herunder lik forståelse av formålet med, rammene for og forventet nytte av bestillingen. Forvaltningsrevisjonsprosjektene skal gjennomføres i henhold til standard for forvaltningsrevisjon med tilhørende veileder. Revisjonen skal informere om vesentlige endringer i premissene for bestillingene.

Kontrollutvalget utferdiger skriftlige bestillinger til bestilte revisjonstjenester.

5 RAPPORTERING

5.1 Formålet med rapporteringen

Revisjonens rapportering til kontrollutvalget skal sikre at kontrollutvalget får tilstrekkelig informasjon for å kunne påse at;

- Kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte
- Det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak
- Det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon)
- Det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper m.m. (selskapskontroll)

5.2 Rapportering av revisjonsordningen

Oppdragsansvarlig revisor skal årlig rapportere at han/hun oppfyller krav til uavhengighet.

Hedmark Revisjon IKS skal rapportere til kontrollutvalget at

- Nye oppdragsansvarlige revisorer oppfyller kravet til utdanning og praksis, samtandel

5.3 Rapportering av regnskapsrevisjonen

Formålet med rapporteringen er å gi kontrollutvalget en løpende orientering om revisjonsarbeidet som gir dem et tilstrekkelig grunnlag til å vurdere at regnskapet blir revidert på en betryggende måte.

Oppdragsansvarlig revisor for kommunens årsregnskap rapporterer sitt arbeid årlig til kontrollutvalget slik (minimumskrav):

- Plan/revisjonsstrategi (høst)
- Statusrapport (vinter)
- Årsavslutning (vår)

Krav og forventninger til innholdet i rapporteringen av regnskapsrevisjonen er utdypet i vedlegg 1.

5.4 Rapportering av bestilte tjenester

Formålet med rapportering av tilleggstjenester, forvaltningsrevisjonsprosjekter og selskapskontroller er å sikre at kontrollutvalget:

- Får levert de prosjektene som er bestilt
- Prosjektene er i henhold til bestilling
- Gjennomføring og rapportering skjer i henhold til god kommunal revisjonsskikk og etablert og anerkjente standarder på området

Rapportering gjøres hovedsakelig muntlig etter behov i revisjonsprosessen og med skriftlig sluttrapportering med muntlig orientering. Forvaltningsrevisjonsprosjekter skal gjennomføres og rapporteres i henhold til standard for forvaltningsrevisjon RSK 001.

5.5 Økonomirapportering

Hedmark Revisjon IKS rapporterer til kontrollutvalget 1. og 2. tertial (30/4 og 31/8), i tillegg til en årsrapport (31/12).

Rapporteringen gjøres på samme nivå som oppdragsavtalen og oversendes kontrollutvalget senest en måned etter utløp av rapporteringsperioden. Tertialrapporteringene skal begrunne eventuelle vesentlige avvik mellom budsjett og prognose.

Uavhengig av tertialrapporteringen skal Hedmark Revisjon IKS løpende informere kontrollutvalget om forventa vesentlige avvik fra oppdragsavtalen.

6 ANDRE FORHOLD

Hedmark Revisjon IKS skal være medlem av NKRF og er derfor underlagt foreningsbasert kvalitetskontroll. Hedmark Revisjon IKS skal orientere kontrollutvalget om resultatene av kvalitetskontrollene.

Kontrollutvalget og sekretær skal ta eventuell kritikk av revisor eller revisjonen opp med daglig leder i Hedmark Revisjon IKS.

7 VEDLEGG TIL AVTALEN

Avtalen har følgende vedlegg:

- Vedlegg 1: Regnskapsrevisjon: Tjenesteleveranser - forventninger og krav

Våler i Solør, den 10.mai 2016

Hans Johan Finne
kontrollutvalgsleder
Våler kommune

Morten Alm Birkelid
daglig leder
Hedmark Revisjon IKS

Sak nr.	Sak	Møtedato
19/2016	Årsregnskap og årsberetning 2015 – Våler kommune.	10.5.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Ettersendes så snart
revisjonsberetningen er klar (ca.
3.5.16)

Saksdokumenter

1. Våler kommunes årsregnskap og årsberetning for 2015 (sendes i posten fra kommunen).
2. Kopi av revisjonsberetning, datert 3.5.16
3. Forslag til kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet for 2015.

Saksopplysninger

I forskrift om årsregnskap og årsberetning (KMD) heter det i § 10 om *Regnskapsfrister og behandling av årsregnskap og årsberetning*:

- Årsregnskapet og årsberetningen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv senest seks måneder etter regnskapsårets slutt.
- Årsregnskapet skal være avlagt innen 15. februar i året etter regnskapsåret.
- Administrasjonssjefen eller kommune-/fylkesrådet utarbeider årsberetningen, og fremmer denne for det organ kommunestyret eller fylkestinget bestemmer. Årsberetningen skal avgis uten ugrunnet opphold, og senest innen 31. mars. Hvis årsberetningen ikke fremmes for kontrollutvalget, skal den oversendes til kontrollutvalget før kontrollutvalget avgir uttalelse til årsregnskapet. Årsberetningen skal foreligge til behandling i kommunestyret eller fylkestinget samtidig med at årsregnskapet skal behandles.
- Der det er vesentlige avvik mellom utgifter i årsregnskapet og bevilgning til formålet i regulert budsjett, skal det redegjøres for avviket. Tilsvarende gjelder ved avvik mellom inntekter i årsregnskapet og regulert budsjett.
- Administrasjonssjefen eller kommune-/fylkesrådet skal vurdere tiltak for å bedre den økonomiske oppfølgingen gjennom året dersom det oppstår vesentlige avvik fra regulert budsjett.

Revisjonsberetningen skal være avlagt senest 15. april.

Årsregnskapet skal bestå av et driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap, økonomiske oversikter og noteopplysninger. (Forskrift om årsregnskap og årsberetning § 3, første ledd). Det heter videre i § 3, nest siste ledd: Driftsregnskapet og investeringsregnskapet skalvise regnskapstall på samme detaljeringsnivå som kommunestyret og fylkestinget har brukt i årsbudsjettet.

I kommunens driftsregnskap beregnes både brutto og netto driftsresultat. Brutto driftsresultat viser kommunens overskudd eller underskudd på drift før avdrag og netto renteutgifter, mens netto driftsresultat viser overskudd eller underskudd på drift etter avdrag og netto renteutgifter, men før avsetninger og bruk av avsetninger. Utgiftsførte avskrivninger føres tilbake («motpost avskrivninger») før netto driftsresultat, fordi avskrivninger ikke skal resultateffekt i kommuneregnskapet. Etter føring av avsetninger og bruk av avsetninger får vi regnskapsmessig mindreforbruk eller merforbruk.

Det er formannskapet som innstiller til kommunestyret i regnskapssaken. Kontrollutvalget skal i tråd med forskrift om kontrollutvalg § 7 komme med uttalelse til årsregnskapet. Uttalelsen stiles til kommunestyret med kopi til formannskapet, som skal ha den i hende, før de gir sin innstilling til kommunestyret.

Grunnlaget for uttalelsen er årsregnskapet, rådmannens årsberetning og revisjonsberetningen. I tillegg vil kontrollutvalget kunne bygge på eventuelle opplysninger som kommer fram i møtet.

Kontrollutvalget har bedt rådmann Lars Arne Oldernes om å være tilstede og redegjøre for saken. Det er opp til rådmannen om han i så fall vil ha med seg noen andre i tillegg under behandlingen.

Det er ikke gitt nummerert brev for årsregnskapet for 2015. For regnskapsavslutningen for 2015 har revisor lagt fram

Kontrollutvalget viser til sin uttalelse for kommentarer til regnskapssaken.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalgets uttalelse til Våler kommunes årsregnskap og årsberetning for 2015, oversendes kommunestyret, med kopi til formannskapet.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak	Møtedato
20/2016	Årsavslutningsbrev for revisjonsåret 2015 – Våler kommune.	10.5.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Ettersendes så snart
årsavslutningsbrevet er klart (ca.
3.5.16)

Saksopplysninger

1. Kopi av årsavslutningsbrev 2015 fra Hedmark Revisjon IKS, datert 3.5.16.

Saksopplysninger

Hedmark Revisjon IKS har i brev av 3.5.16 sendt kommentarer til årsregnskapet for 2015 til rådmann Lars Arne Oldernes. Kontrollutvalget har fått kopi av brevet.

I årsavslutningsbrevet har revisor kommentert forhold som han mener bør rettes i kommunens regnskap i 2016. Det er som nevnt i forrige sak, ikke gitt nummerert brev til Våler kommune i 2015.

Årsavslutningsbrevet blir ikke sendt kommunestyret sammen med årsregnskapet, ettersom brevet er stilet til rådmannen og det ikke er bedt om noen skriftlig tilbakemelding. Kontrollutvalget vil likevel følge opp hvordan forholdene blir rettet, i løpet av høsten 2016.

Kontrollutvalget ser gjerne at rådmannen er til stede under behandlingen, eventuelt sammen med økonomilederen.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar saken årsavslutningsbrev fra Hedmark Revisjon IKS til orientering og følger opp saken igjen i løpet av høsten 2016.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak	Møtedato
21/2016	Samtale med rådmannen.	10.5.15

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget innkaller rådmann Lars-Arne Oldernes til en samtale hvor de kan diskutere generelle problemstillinger i Våler kommune. Kontrollutvalget ber om at rådmannen orienterer om saker som han anser som relevante for kontrollutvalgets arbeid.

I tillegg er det visse faste punkter som gjennomgås i samtalen med rådmannen. Det er sagt følgende i kontrollutvalgets årsplan:

- *Rapporteringer fra rådmannen.*
 - *Kontrollutvalget vil i hvert møte ha en rapportering fra rådmannen om den økonomiske situasjonen i kommunen.*
 - *Eventuelle anmeldelser og varslinger siden forrige møte.*
 - *Sykefraværet i kommunen.*

Kontrollutvalget diskuterte i forrige møte en sak med rådmannen (i lukket møte) som han skulle undersøke til neste møte. Det var relatert til kommunens avvikssystem innen skolesektoren.

Videre er det sagt under kontrollutvalgets behandling i samme møte følgende:

- Spulsåsen grusuttak. Avtalen går til 31.12.2019. Dette er sannsynligvis en avtale hvor kommunen taper en del penger. Rådmannen undersøker hvor mye grus er tatt ut. Saken tas opp igjen i neste møte.
- Vegvedlikehold. Kontrollutvalget får en orientering i neste møte.

Kontrollutvalget ber da rådmannen om å følge opp og orientere om disse tre sakene.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar samtalen med og redegjørelsene fra rådmannen til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak	Møtedato
22/2016	Oppfølging av undersøkelse, slam.	10.5.15

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

1. KU-sak 39/15.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har fulgt opp en tidligere undersøkelse knyttet til slam (se vedlegg). I møtet 3.9.15 ble det sagt følgende under kontrollutvalgets behandling:

- Kontrollutvalget er fornøyd med at kommunen har kommet i gang med dette arbeidet. Henriksen antar at veilederen er klar en gang på nyåret.
- Kontrollutvalget ber om informasjon når innkjøpsveilederen er klar.

Kontrollutvalget har derfor i brev til rådmannen 22.4.16 bedt om en orientering om innkjøpsveilederen, alternativt få informasjon om når den er klar. Vi har i skrivende stund ikke mottatt noen melding om at veilederen ikke er klar, så da setter vi saken opp til behandling og ber om en orientering.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen fra rådmannen til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak	Møtedato
39/2015	Oppfølging av rapport undersøkelse slam	3.9.15

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Hedmark Revisjon IKS har gjort noen undersøkelser i denne saken, og har laget en rapport etter gjennomgangen. Denne ligger som vedlegg til saken. Dette er ikke en forvaltningsrevisjon, som følger standard for forvaltningsrevisjon (RSK001), men en undersøkelse.

Rapporten sier følgende i sin oppsummering:

Prosjektet vedørende utkjøring av slam til skiløype i 2012 må anses som et vellykket prosjekt for kommunen med tanke på at kommunen fikk tømt lagunen for slam i henhold til krav fra Fylkesmannen og Mattilsynet, samtidig som de fikk oppgradert skiløypene noe som må anses positivt dersom var et ønske fra kommunens side.

Prosessen rundt anskaffelse i forbindelse med valg av leverandør til å utføre dette oppdraget, er derimot svært dårlig dokumentert og anskaffelsene er gjort i strid med regelverket for offentlige anskaffelser.

Kontrollutvalgets enstemmige vedtak 9.12.15

1. Kontrollutvalget uttrykker bekymring for at rutiner for å sikre at transaksjoner skjer iht. lov om offentlige anskaffelser, ikke er fulgt.
2. Saken sendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
 - a. Kommunestyret tar Hedmark Revisjon IKS sin gjennomgang til orientering.
 - b. Kommunestyret ber administrasjonen sørge for å etablere rutiner for å sikre at anskaffelser skjer i tråd med lover og bestemmelser.
 - c. Kommunestyret ber om at kontrollutvalget innhenter tilbakemelding fra administrasjonen innen 1.5.15 om hvilke rutiner som er etablert.

Kommunestyret behandlet rapporten i sak 007/15: Dette ble referert i kontrollutvalgets møte 27.4.15, sak 13/15. Det står følgende under saksframstillingen:

I vedlegg 5 ligger utskrift av kommunestyrets behandling av rapport slamhåndtering. Kommunestyret har fattet et litt annet vedtak enn kontrollutvalgets forslag til vedtak. Det er pkt. 3 som er endret. Kontrollutvalget sa i pkt. 3:

3. Kommunestyret ber om at kontrollutvalget innhenter tilbakemelding fra administrasjonen innen 1.5.15 om hvilke rutiner som er etablert.

Kommunestyret vedtok følgende i pkt. 3:

3. Saken sendes til NM og formannskapet for behandling. Retningslinjene for oppdrag og innkjøp blir gjennomgått av innkjøpsansvarlig før sluttbehandling i kommunestyret 23. mars.

Saken ble deretter behandlet i kommunestyret på nytt 23.3.15 med følgende vedtak (sak 019/15):

Plan for revisjon av innkjøpsveileder og informasjon om denne til virksomhetene tas til etterretning. Kommunestyret beklager at kommunens innkjøps- og regelverk ikke er fulgt i forbindelse med utkjøring av slam.

Ut fra dette skal ikke kontrollutvalget innhente tilbakemelding fra administrasjonen om hvilke rutiner som er etablert. Men ifølge forskrift om kontrollutvalg § 12, skal kontrollutvalget påse at kommunestyrets vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp. Nå er ikke rapporten om slambehandling direkte forvaltningsrevisjon, men vi vil anta at en rapport fra en undersøkelse som er sendt kommunestyret, må betraktes på samme måte. I saken fra kommunestyrets behandling, sak 019/15, er det fra administrasjonens side lagt opp til en revidering av veileder i forbindelse med offentlige anskaffelser. Sekretariatet vil derfor legge opp at kontrollutvalget ber om en orientering fra administrasjonen på høsten 2015, om planene er gjennomført.

I ettertid har det kommet et spørsmål fra administrasjonen

Etter kommunestyret sin sak og kontrollutvalget sitt vedtak er det skissert en plan for å revidere og gjøre innkjøpsveilederen bedre kjent blant lederne.

På grunn av arbeidspress med tertialrapport og anbud på leasing osv ber vi om at å utsette fristen for revidering fra 31.05.2015 til 01.08.2015, og informasjon til ledere i kommunen fra 5.6.2015 til 31.08.2015.

Vi regner derfor med at det er noe klart, slik at kontrollutvalget kan få en informasjon i møtet 3.9.15. Hvis administrasjonen har noe skriftlig å legge fram, er dette fint, ellers kan de orientere muntlig. I så fall kan kontrollutvalget få en skriftlig tilbakemelding i neste møte.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar rådmannens redegjørelse til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Økonomikonsulent Knut Henriksen var til stede under behandlingen.

Henriksen orienterte om status i arbeidet med å lage en intern innkjøpsveileder for kommunen. Han hadde med seg en skriftlig oversikt som ble delt ut i møtet.

Kontrollutvalget er fornøyd med at kommunen har kommet i gang med dette arbeidet. Henriksen antar at veilederen er klar en gang på nyåret.

Kontrollutvalget ber om informasjon når innkjøpsveilederen er klar.

Kontrollutvalgets enstemmige vedtak	
Kontrollutvalget takker for informasjonen og ber om ny orientering når veilederen er klar.	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak	Møtedato
23/2016	Bestilling av forvaltningsrevisjon – eventuell endring av bestilling.	10.5.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

1. Utdrag av rapport «Spesialundervisning» i Våler kommune, datert 3.9.13.
2. Prosjektplan utarbeidet av Hedmark Revisjon IKS, datert 26.4.16.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget vedtok i møte den 29.1.15 en revidert plan for forvaltningsrevisjon, og denne er sendt kommunestyret til orientering.

Ut fra de vurderingene som ble gjort, valgte kontrollutvalget følgende prioritering av områder:

1. Barnevern – er bestilt gjennom kontrollutvalget i Åsnes, Våler og Grue bistår med ressurser (2015).
2. Lov om offentlige anskaffelser (2015)
3. Lokaldemokrati og administrasjon og styring, intern kontroll. (2016)?(vurderes)
4. Saksbehandling teknisk/landbruk. (2016)?(vurderes)
5. Samhandlingsreformen (2016)

Det første prosjektet (barnevern) er gjennomført, jf. KU-sak 26/15. Kontrollutvalget bestilte i møtet 11.6.15 en prosjektplan knyttet til Lov om offentlige anskaffelser. Prosjektplanen ble lagt fram i møtet 3.9.15, sak 41/15, med følgende problemstillinger:

1. *Har kommunen etablert en betryggende intern kontroll slik at regelverket for offentlige anskaffelser følges?*
2. *Har anskaffelser større enn kr 100 000 eks mva. vært gjenstand for konkurranse og er kravet til dokumentasjon av konkurransen oppfylt?*
3. *Benytter kommunen rammeavtalene som er inngått i ulike innkjøpssamarbeid?*
4. *Det foretas en gjennomgang av kommunens innkjøp med fokus på gjentatte kjøp fra samme leverandør hvor det foretas en vurdering i forhold terskelverdier i henhold til regelverket for offentlige anskaffelser*

Rapporten skulle etter planen legges fram i februar 2016, og det var stipulert et timeforbruk på ca. 270 timer. På grunn av sykdom i revisjonen, ble ikke prosjektet gjennomført innen fristen, og er heller ikke påbegynt i ettertid, fordi kontrollutvalget tok i møtet 15.2.16 opp spørsmålet om de skulle endre på bestillingen og heller ta en gjennomgang av grunnskolen. Kontrollutvalget har fått delegert myndighet fra kommunestyret til å gjøre endringer i prioriteringen, men dette skal begrunnes.

Vi har forstått det slik at noe av bakgrunnen for ønsket om endring, er en generell oppfatning blant en del foreldre om at skolen ikke fungerer optimalt. I tillegg er det et ønske om å følge opp funnene i revisjonsrapporten fra 2013 om Spesialundervisning i Våler kommune. Denne bestillingen hadde følgende problemstillinger:

1. Er kommunens spesialundervisningspraksis i overensstemmelse med lovverket.
2. Hvilke rutiner finnes for å identifisere elever med behov for særskilte tiltak.
3. Hvordan følges bekymringsmeldinger opp og hvordan foregår samhandlingen med PP-kontoret?
4. Inneholder vedtakene opplysninger om avgjørelse, begrunnelse og klageadgang.
5. I hvilken grad følges PP-kontorets anbefalinger opp?
6. Hvilken kompetanse finnes i skolen for å følge opp vedtakene?
7. Hvilke rutiner finnes for rapportering, oppfølging og evaluering av vedtatte tiltak?

Våler kommune hadde den gangen mye spesialundervisning, og revisjonen skisserte følgende mulig årsak til dette slik: «Stikkord er folkehelseprofil, drivkrefter for spesialundervisning, utilstrekkelig fokus på tilpasset opplæring, svakheter i skoleledelse og uheldig kultur blant enkelte lærere». Sammendraget av denne rapporten ligger som vedlegg 1. Rapporten ble fulgt opp i KU-møte 28.5.16, og rådmannens tilbakemelding ligger ved i vedlegg 1.

Vi har hentet noen tall fra KOSTRA, vedrørende spesialundervisning. Dette er tall fra 2014 og 2015 for Solør-kommunene:

D. Grunnskoleopplæring - nøkkeltall (K) etter region, statistikkvariabel og tid

		2014	2015
0423 Grue	Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	10,1	9,2
	Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 1.-4. trinn	8,3	7,9
	Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 5.-7. trinn	11,4	7,4
	Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 8.-10. trinn	10,7	11,8
	Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt	13	11,7
0425 Åsnes	Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	7	7,5
	Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 1.-4. trinn	6,4	4,7
	Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 5.-7. trinn	5,7	9,1
	Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 8.-10. trinn	8,6	8,9
	Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt	17,4	22,8
0426 Våler (Hedm.)	Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	12,7	13
	Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 1.-4. trinn	8,9	9
	Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 5.-7. trinn	16,5	14
	Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 8.-10. trinn	12,8	16,4
	Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt	12,2	18,3

Ut fra disse tallene, har det vært en økning i andel elever i Våler som får spesialundervisning fra 2014 til 2015, med unntak av 5-7 trinn. I Åsnes og Grue er det litt mer variasjon i gruppene. Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt, er økt fra 2014 til 2015 i Våler og også Åsnes, men redusert i Grue.

Det er også vist til flere tall fra skoleporten i prosjektplanen, jf. vedlegg 2.

Hvis det skal være en undersøkelse i skolen i Våler, kan følgende problemstillinger være aktuelle.

1. Hvordan jobbes det i skolen for å tilfredsstille kravene i opplæringsloven § 9a (psykososialt læringsmiljø)?
2. Hvordan ligger Vålerskolene an i forhold til sammenlignbare skoler, mht. skoleresultater og hvordan jobbes det for å heve disse?

3. Hvordan er ressurssituasjonen for skolen i Våler sammenlignet med relevante sammenligningskommuner og hvilke forskjeller er det mellom skolene?
4. I hvilken grad følger Våler kommune som skoleeier opp krav til kvalitetssikring og kvalitetsutvikling?
5. Hvilke rutiner har skolene for å kartlegge elevenes kunnskaper og ferdigheter (for eksempel bruk av kartleggingsprøver)?
6. Følges kartlegginger opp systematisk, med konsekvenser for undervisningen?
7. Har kommunen/skolene en strategi for tidlig innsats?
8. Hvordan er arbeidsforholdene for ansatte (i forhold til arbeidsmiljøloven) og hvordan fungerer samarbeidet mellom lærerne?
9. I hvilken grad er kompetansekravene i opplæringsloven oppfylt?
10. Hvordan skolen jobber for å tilfredsstille de nye kompetansekravene i skolen?
11. I hvilke grad benyttes ufaglært arbeidskraft i skolen?
12. Hvordan er anbefalingene fra rapporten om spesialundervisning fra 2013, fulgt opp i praksis?

Disse forslagene til problemstilling ble sendt revisjonen som grunnlag for «bestilling» av prosjektplanen (se vedlegg 2)

Revisjonen har i sin prosjektplan (pkt. 2.1) foreslått følgende overordnet problemstilling:

- **I hvilken grad har Vålerskolene et gjennomgående fokus på kvalitet og resultater i skolen?**

Videre er det fra dette utledet to hovedproblemstillinger:

1. Problemstilling 1 «Psykososialt miljø i Vålerskolen»: **Jobber Vålerskolene målrettet med å bedre det psykososiale miljøet ved skolene for både elever og ansatte?**
2. Problemstilling 2 «Kompetanse, oppfølging og resultater i Vålerskolen»: **Har våler kommune et fokus på kompetansehevende tiltak i skolevirksomhetene?**

Det er også gitt flere underproblemstillinger til disse to, jf. prosjektplanen pkt. 2.1.

Kontrollutvalget må nå ta stilling til om de vil opprettholde bestillingen på innkjøp, eller om de vil går for en bestilling knyttet til «kvalitet i skolen». Saken legges derfor fram uten forslag til vedtak.

Forslag til vedtak

Saken legges fram uten forslag til vedtak.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Til Kontrollutvalget i Våler kommune
v/Glåmdal sekretariat IKS
2226 Kongsvinger

SPESIALUNDERVISNING

Rapport fra gjennomført forvaltningsrevisjon i Våler kommune.

Våler kommune

Prosjektnr. 600 809

Kongsvinger 3.9.2013

INNHold:

1	INNLEDNING	3
2	KONKLUSJON	3
2.1	Rett til spesialundervisning.....	3
2.2	Forklaring på mye spesialundervisning.....	4
3	ANBEFALING	4
4	FORMÅL, PROBLEMSTILLINGER OG AVGRENSNING	5
5	METODE OG DATAGRUNNLAG	5
5.1	Metode	5
5.2	Datagrunnlag	6
6	INFORMASJON OM REVIDERT ENHET	6
7	REVISJONSKRITERIER.....	8
8	RETT TIL SPESIALUNDERVISNING	8
8.1	Er kommunens spesialundervisning i overensstemmelse med lovverket?	8
8.2	Hvilke rutiner finnes for å identifisere elever med behov for særskilte tiltak?	9
8.3	Hvordan følges bekymringsmeldinger opp - samhandling med PP-kontoret	10
8.4	Inneholder vedtakene opplysninger om avgjørelse, begrunnelse og klageadgang?	11
8.5	I hvilken grad følges PP-kontorets anbefalinger opp?	12
8.6	Hvilken kompetanse finnes i skolen for å følge opp vedtakene?.....	13
8.7	Rutiner for rapportering, oppfølging og evaluering av vedtatte tiltak	14
9	FORKLARING PÅ MYE SPESIALUNDERVISNING	15
9.1	Tiltak for tilpasset opplæring i ordinær undervisning iverksatt siden 2010	15
9.2	Årsaker til fortsatt mye spesialundervisning.....	18
KILDER.....		19
VEDLEGG 1: NASJONALE RETNINGSLINJER FOR SPESIALUNDERVISNING .		20
VEDLEGG 2: RUTINER FOR SPESIALUNDERVISNING I VÅLER KOMMUNE		25
VEDLEGG 3: RÅDMANNENS UTTALELSE.....		32

1 INNLEDNING

Forvaltningsrevisjon er en lovpålagt oppgave for kommunene etter Lov om kommuner og fylkeskommuner av 25. september 1992 med endringer av 12. desember 2003 (kommuneloven). Formålet med forvaltningsrevisjon er med virkning fra 1. juli 2004 nedfelt i kommunelovens § 77 nr. 4: "Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematisk vurdering av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon)".

Forvaltningsrevisjonsprosjektet "Hvordan håndteres og praktiseres spesialundervisning i skolen" er vedtatt av Våler kommunestyre (*Plan for forvaltningsrevisjon*, 28.1.2013), bestilt av kontrollutvalget (4.2.2013, sak 12/2013) og oversendt av Glåmdal sekretariat IKS (5.2.2013).

Vi takker for godt samarbeid med Våler kommune og PPT i Elverum i prosjektarbeidet.

2 KONKLUSJON

Formålet med denne forvaltningsrevisjonen er å undersøke om elever i grunnskolen med enkeltvedtak får den spesialundervisningen de rettmessig har krav på, samt å finne ut hvorfor Våler kommune ligger så høyt i andel elever som får spesialundervisning.

2.1 Rett til spesialundervisning

Glåmdal revisjon IKS konkluderer som følger på de bestilte problemstillinger:

1. *Er kommunens spesialundervisningspraksis i overensstemmelse med lovverket?* Våler kommunes spesialundervisningspraksis overensstemmer i det store og hele med lovverket. Enkeltvedtak fattes for alle elever som har rett til spesialundervisning. Enkeltvedtakene mangler imidlertid opplysninger om spesialundervisningens innhold i form av elevens kompetansemål og avvik fra læreplan. Fylkesmannen i Hedmark har stilt krav om at avviket lukkes innen 1.7.2013, noe kommunen er i ferd med å oppfylle.
2. *Hvilke rutiner finnes for å identifisere elever med behov for særskilte tiltak?* Kommunens rutiner og praksis samsvarer med beslutningsprosessen som lovverket angir.
3. *Hvordan følges bekymringsmeldinger opp, og hvordan foregår samhandlingen med PP-kontoret?* Bekymringsmeldinger følges opp på en adekvat måte i samråd med PPT og barnevern m.fl.
4. *Inneholder vedtakene opplysninger om avgjørelse, begrunnelse og klageadgang?* Vedtakene opplyser om klageadgang, men opplysninger om avgjørelse og begrunnelse er mangelfulle. Når det gjelder avgjørelse, oppfylles ikke lovkravene om angivelse av innholdet i spesialundervisningen, det vil si elevens kompetansemål og avvik fra læreplan (som nevnt i problemstilling nr. 1). Når det gjelder begrunnelse, er Vålbyen skoles henvisning til PPTs sakkyndige vurdering ikke tilstrekkelig. Fylkesmannen i Hedmark har stilt krav om at avvikene lukkes innen 1.7.2013, noe kommunen er i ferd med å oppfylle.

5. *I hvilken grad følges PP-kontorets anbefalinger opp?* PPTs anbefalte omfang av spesialundervisning legges som regel til grunn i enkeltvedtakene. Avvik kan forekomme, men da som regel i elevens favør (flere lærertimer og færre assistenttimer).
6. *Hvilken kompetanse finnes i skolen for å følge opp vedtakene?* Skolene har pedagogisk kompetanse til å utføre vedtakene.
7. *Hvilke rutiner finnes for rapportering, oppfølging og evaluering av vedtatte tiltak?* Gode rutiner ligger til grunn for skolenes rapportering, oppfølging og evaluering av enkeltvedtak om spesialundervisning.

2.2 Forklaring på mye spesialundervisning

Glåmdal revisjon IKS finner følgende forklaringer på hvorfor Våler kommune ligger så høyt i andel elever som får spesialundervisning:

1. *Tiltak for tilpasset opplæring i ordinær undervisning iverksatt siden 2010:* En rekke tiltak er gjennomført - et bedre budsjettssystem, kvalitetssystemet *iKvalitet*, skoleutviklingsarbeidet *Læringslyst*, rutiner for spesialundervisning og tilpasset opplæring, kommunalt inntaksteam og målsetting om halvert spesialundervisning innen 2016. Færre og større barneskoler fra august 2013 tilrettelegger for tilpasset opplæring. Den enkelte skole har i tillegg iverksatt en rekke tiltak.

Statistisk sentralbyrås Kostra-nøkkeltall viser at andel elever med spesialundervisning i Våler nådde en topp på 18,1 % i 2011. Deretter gikk det ned til 16,0 % i 2012 - samme nivå som i 2009. I en omfattende virksomhet tar det tid før tiltak får effekt. Våler kommune har klart å endre kurs, men har fortsatt en lang vei å gå til målet - 10 % spesialundervisning i 2016.

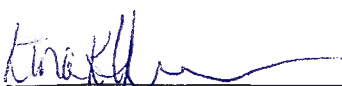
2. *Årsaker til fortsatt mye spesialundervisning:* Stikkord er folkehelseprofil, drivkrefter for spesialundervisning, utilstrekkelig fokus på tilpasset opplæring, svakheter i skoleledelse og uheldig kultur blant enkelte lærere.

3 ANBEFALING

Glåmdal revisjon IKS anbefaler Våler kommune å vurdere følgende forbedringstiltak:

- Enkeltvedtak om spesialundervisning skal begrunnes; henvisning til sakkyndig vurdering er ikke tilstrekkelig.
- Enkeltvedtak om spesialundervisning skal spesifisere elevens kompetansemål og avvik fra læreplanen.
- Både enkeltvedtak og individuell opplæringsplan (IOP) skal utarbeides for hvert skoleår.
- Halvårsrapportenes tittel bør omformuleres slik at det fremgår at det er en vurdering av spesialundervisning.

Kongsvinger 3.3.2013.

Lina Kristin Høgås
Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Didrik Hjort
forvaltningsrevisor

Våler kommune

VEDLEGG 2
til sak 30/14

Glåmdal sekretariat IKS
Fjellgata 4

2201 KONGSVINGER

Dato: 23.04.2014
Vår ref: 13/268-5
Deres ref:
Saksbeh. – tlf: Camilla Nygaard – 62 42 40 13

Glåmdal sekretariat IKS	
15 MAI 2014	
Jnr: V-SD/4	Arkiv: 416.95
Saksbeh:	

Oppfølging forvaltningsrevisjon

I henhold til Forvaltningsrevisjonens rapport om **Hvordan håndteres og praktiseres spesialundervisning i skolen**, og fylkesmannens tilsyn av lokale læreplaner, er følgene avvik rettet.

- Enkeltvedtak om spesialundervisning begrunnes i vedtaket.
Se vedlegg 1 eksempel
- Enkeltvedtak om spesialundervisning spesifiserer elevens kompetansemål og avvik fra læreplanen
Se vedlegg 1
- Både enkeltvedtak og individuell opplæringsplan (IOP) utarbeides hvert skoleår.
Se vedlegg 2
- Årsrapportens tittel (to halvårslige rapporter om spesialundervisning erstattes av en årlig rapport. Endring i Opplæringsloven trådte i kraft august 2013) er formulert slik at det framgår tydelig at det er en vurdering av spesialundervisningen
Se vedlegg 3

Endringene trådte i kraft fra skolestart 2014 for alle nye enkeltvedtak. Inneværende skoleår har alle enkeltvedtak blitt revidert og er nå i henhold til gjeldene lovverk på området. Ved alle tre skolene er det spesialpedagogisk koordinator som har ansvaret for at nye rutiner følges, og det er en kontinuerlig vurdering av innhold og effekt av tiltak. Koordinatorene møtes jevnlig for faglige diskusjoner og evaluering av pågående opplegg.

Med hilsen
Camilla Nygaard
kommunalsjef kultur og oppvekst

Dokumentet er elektronisk signert

Vedlegg:
13.05.2014 94918 Enkeltvedtak, IOP og årsrapport.pdf
14:58:52

Glåmdal sekretariat IKS

26 APR 2016

Jnr.: V-31/16 Arkiv: 416.9.2

Saksbeht

VEDLEGG 2

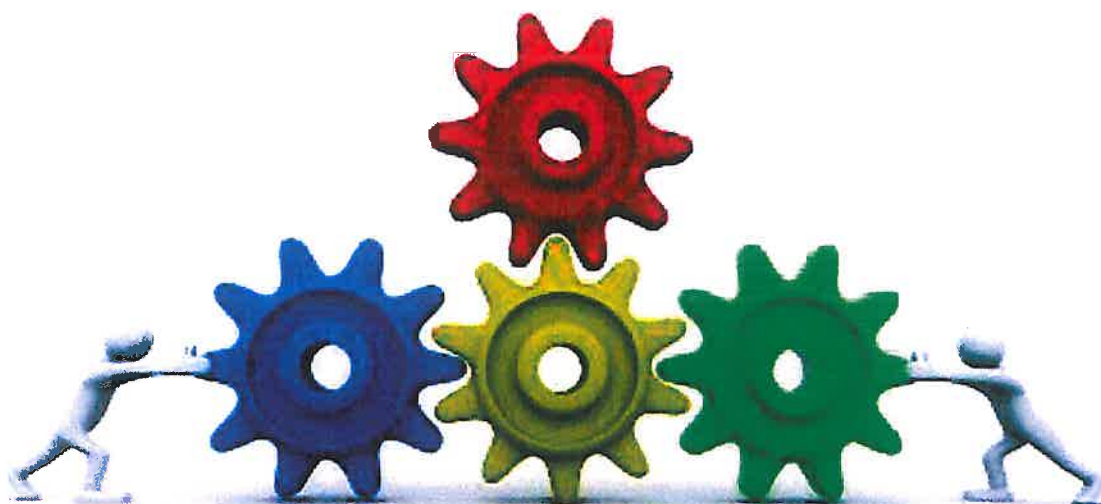
Prosjektplan 2016

Utarbeidet av Hedmark Revisjon IKS

på oppdrag fra kontrollutvalget i

Våler kommune

Kvalitet i Vålerskolen - Prosjektplan

Hedmark Revisjon IKS

Postadresse: Postboks 84, 2341 Løten

Telefon: 62 43 58 00

Hjemmeside: www.hedmark-revisjon.no

E-post: post@hedmark-revisjon.no

Org.nr: 974 644 576 MVA

Innholdsfortegnelse

1	BAKGRUNN FOR PROSJEKTET	3
1.1	BAKGRUNN.....	3
1.2	BESTILLING FRA KONTROLLUTVALGET	3
2	AVGRENSNINGER OG PROBLEMSTILLINGER	5
2.1	PROBLEMSTILLINGER	5
2.2	AVGRENSNINGER	6
3	AKTUALITET OG NYTTEVERDI	8
3.1	GENERELL BAKGRUNN OM TILSTANDEN TIL VÅLERSKOLEN	8
3.2	PSYKOSOSIALT MILJØ I VÅLERSKOLEN	13
3.2.1	<i>Lovverk og krav til skolene.....</i>	<i>14</i>
3.2.2	<i>Indikasjoner ved elevundersøkelsen i Vålerskolen.....</i>	<i>16</i>
3.2.3	<i>Mobbing i Vålerskolen.....</i>	<i>20</i>
3.3	KOMPETANSE, OPPFØLGING OG RESULTATER I VÅLERSKOLEN	21
4	METODE FOR DATAINNSAMLING	24
4.1	DOKUMENTSTUDIER.....	24
4.2	INTERVJUER	24
4.3	VERIFISERING AV INNHENTEDE DATA	25
5	KILDER FOR REVISJONSKRITERIER.....	26
6	ORGANISERING OG ANSVAR.....	27

1 Bakgrunn for prosjektet

1.1 Bakgrunn

I henhold til kommuneloven § 77 fjerde ledd skal kontrollutvalget påse at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon i kommunen / fylkeskommunen.

I kontrollutvalgsmøte i Våler kommune den 15. februar 2016 diskuterte kontrollutvalget behov for å gjøre endringer i forhold til gjennomføring av forvaltningsrevisjon i 2016. Det ble avtalt at kontrollutvalgsmedlemmene skulle melde inn til kontrollutvalgssekretær aktuelle problemstillinger innenfor skoleområdet, og så skulle revisor til møte med bakgrunn i disse legge frem forslag til prosjektplan for utvalget. Revisor mottok disse innspillene fra kontrollutvalgssekretær den 15. april 2016, og har med utgangspunkt i disse utarbeidet en prosjektplan som omhandler grunnskolen. Temaet er påtenkt å legges til planen for forvaltningsrevisjon på bakgrunn av at kontrollutvalget har merket seg en oppfatning blant foreldre om at skolen ikke fungerer optimalt.

I tillegg har kontrollutvalget et ønske om å følge opp funnene i revisjonsrapporten fra 2013 om Spesialundervisning i Våler kommune. Glåmdal revisjon IKS, som da gjennomførte forvaltningsrevisjonsprosjektet, skisserte følgende mulige årsaker til at Våler kommune den gang hadde mye spesialundervisning: «folkehelseprofil, drivkrefter for spesialundervisning, utilstrekkelig fokus på tilpasset opplæring, svakheter i skoleledelse og uheldig kultur blant enkelte lærere».

Denne prosjektplanen er utarbeidet i henhold til bestillingen som ble gjort i kontrollutvalget den 15 februar. Saken behandles i kontrollutvalget den 10. mai 2016 under temaet *Kvalitet i Vålerskolen*.

1.2 Bestilling fra kontrollutvalget

Prosjektplanen for et forvaltningsrevisjonsprosjekt som omhandler kvalitet i skolen i Våler kommune, og som følger opp forvaltningsrevisjonsrapporten om spesialundervisning fra 2013, ble bedt utformet med følgende innspill til problemstillinger:

- Hvordan jobbes det i skolen for å tilfredsstille kravene i opplæringsloven § 9a (psykososialt læringsmiljø)?
- Hvordan ligger Vålerskolene an i forhold til sammenlignbare skoler, mht. skoleresultater og hvordan jobbes det for å heve disse?
- Hvordan er ressursituasjonen for skolen i Våler sammenlignet med relevante sammenligningskommuner og hvilke forskjeller er det mellom skolene?
- I hvilken grad følger Våler kommune som skoleeier opp krav til kvalitetssikring og kvalitetsutvikling?
- Hvilke rutiner har skolene for å kartlegge elevenes kunnskaper og ferdigheter (for eksempel bruk av kartleggingsprøver)?
- Følges kartlegginger opp systematisk, med konsekvenser for undervisningen?
- Har kommunen/skolene en strategi for tidlig innsats?
- Hvordan er arbeidsforholdene for ansatte (i forhold til arbeidsmiljøloven) og hvordan fungerer samarbeidet mellom lærerne?
- I hvilken grad er kompetansekravene i opplæringsloven oppfylt?
- Hvordan jobber skolen for å tilfredsstille de nye kompetansekravene i skolen?
- I hvilken grad benyttes ufaglært arbeidskraft i skolen?

- Hvordan er anbefalingene fra rapporten om spesialundervisning fra 2013 fulgt opp i praksis?

Videre foreslo sekretariatet følgende punkter som Vålerskolene bør vurderes på:

- § 9a i opplæringsloven (psykososialt miljø)
- Arbeidsforhold for ansatte i forhold til arbeidsmiljøloven
- Hvordan jobber skolen for å tilfredsstille de nye kompetansekravene i skolen?
- Hvor mye ufaglært arbeidskraft er det i skolen?
- Kvalitetssikring i skolen
- Skoleresultater blant elevene, hva gjøres for å heve disse?
- Spesialundervisning
- Ansettelsesprosedyrer fra skolesjef til fagarbeider. Hvorfor er ikke skolesjefstillingen utlyst?

Hedmark Revisjon IKS har i det følgende skissert to mulige prosjekter for en forvaltningsrevisjon av kvaliteten i Vålerskolen som går ut på hhv. arbeidet med det *psykososiale miljøet i Vålerskolen* og *kompetanse og utvikling i Vålerskolen*.

Disse to temaene springer ut fra funnene i den tidligere forvaltningsrevisjonsrapporten som gikk ut på folkehelseprofil, svakheter i skoleledelse og uheldig kultur blant enkelte lærere. Revisjonen har forsøkt å dekke så mange kulepunkt i bestillingen som mulig selv om innspillene spriker en god del tematisk. Det har derfor vært nødvendig av revisjonen å gjøre et utvalg blant innspillene som kan inngå i de foreslåtte, overordnede problemstillingene.

I problemstilling én, finner vi at vi dekker kontrollutvalgets kulepunkt 1, 6, 7, 8 og 12, og sekretariatets kulepunkt 1 og 2.

I problemstilling to, finner vi at vi dekker kontrollutvalgets kulepunkt 2, 5, 9, 10 og 11 og sekretariatets kulepunkt 3, 4, 6 og 8.

Revisjonen vil dermed ikke inkludere kvalitetssikringssystemer, som Våler kommune ble anbefalt å utvikle av Fylkesmannen i Fylkesmannens tilsynsrapporter fra Vålbyen skole og Våler ungdomsskole, og som også var et av ansvarsoppgavene til Våler kommune å utvikle i forbindelse med deltakelsen i prosjektet Læringslyst. Revisjonen foreslår også å ikke gjennomføre et helt nytt prosjekt på spesialundervisning.

2 Avgrensninger og problemstillinger

Revisjonen ønsker å legge frem to problemstillinger med bakgrunn i bestillingen og med bakgrunn i konklusjoner fra tidligere forvaltningsrevisjonsrapport. Siden det allerede ble gjennomført en forvaltningsrevisjon som konkluderte med at spesialundervisningsarbeidet hadde høy grad av overholdelse av regelverk, ser revisjonen heller til andre punkter som ble påpekt i forvaltningsrevisjonsrapporten enn til oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapportens hovedtema.

Revisjonen foreslår følgende to overordnede problemstillinger innenfor et tema kalt *kvalitet i Vålerskolen*. Med bakgrunn i prosjektenes omfang, vil det være realistisk for revisjonen å gjennomføre ett av de innenfor kontrollutvalgets timebudsjett.

Det første temaet vil gå inn på *det psykososiale arbeidet* ved skolene som både skolearena og som arbeidsplass. Et slikt tema vil gå ut i fra opplæringslovens § 9a og arbeidsmiljølovens §4-3, som begge omhandler det psykososiale miljøet ved skolen for elever og for ansatte. Temaet vil ta utgangspunkt i to av årsakene til at det fortsatt var mye spesialundervisning i Vålerskolen under arbeidet med forvaltningsrevisjonsrapporten fra 2013. Der blir det påpekt at det eksisterer svak ledelse ved skolene, samt at skolen som arbeidsplass har problemer med at enkelte ansatte hadde lett for å dominere i felles fora, med negative meninger om og innstilling til arbeidsplassen, arbeidsoppgavene og om elever. Elevundersøkelsen vil bli vektlagt siden dette er tilbakemeldinger fra elevene på opplevelsen av skolene, skolens arbeid og skolehverdagen.

Det andre temaet vil gå inn på kompetansekrav i skolen og hvordan skolene i Våler kommune har jobbet med å tilfredsstille de økte kravene til kompetanse. Et slikt tema vil gå ut i fra opplæringslovens §§ 10-1, 10-2, 10-6a, 14-2, 14-3, 14-4 og § 14-10 i forskrift til opplæringsloven, og vil omhandle Våler kommunes fokus på kompetansehevende tiltak i skolevirksomhetene. Her vil det inngå skolevirksomhetenes bruk av midlertidig ansatte, assistenter og vikarer i opplæringssituasjonen. I tillegg vil man kunne gjøre en kortere redegjørelse for bruksgraden av kartleggingsverktøy i skolevirksomhetene for å finne ut av hvor skolevirksomhetene trenger mer kompetanse.

2.1 Problemstillinger

Revisjonen foreslår dermed følgende overordnede problemstilling:

I hvilken grad har Vålerskolene et gjennomgående fokus på kvalitet og resultater i skolen?

Med bakgrunn i overordnet problemstilling foreslår vi følgende formuleringer av delproblemstillinger:

Problemstilling 1 «Psykososialt miljø i Vålerskolen»: Jobber Vålerskolene målrettet med å bedre det psykososiale miljøet ved skolene for både elever og ansatte?

Følgende underproblemstillinger vil være veiledende for prosjektet:

- I hvilken grad kan det sies å være et systematisk, helhetlig og kontinuerlig arbeid med å forbedre elevenes psykososiale miljø i Vålerskolen? Herunder
 - a. Overordnet planverk, handlingsplaner, internkontroll og tiltak
- I hvilken grad er det tydelig ledelse fra administrasjonen i kommunen og ledelsen ved virksomhetene med hensyn til arbeidet med det psykososiale miljøet ved skolen og arbeidet mot mobbing? Herunder
 - a. En administrasjon som planlegger utover hver virksomhet

- b. Ansvarsdeling og klare arbeidsoppgaver
- c. Tydelig kommunikasjon
- d. Oppfølging og kvalitetssikring
- I hvilken grad blir elevene involvert i arbeidet med eget psykososialt miljø¹?

Problemstilling 2 «Kompetanse, oppfølging og resultater i Vålerskolen»: Har våler kommune et fokus på kompetansehevende tiltak i skolevirksomhetene?

Følgende underproblemstillinger vil være veiledende for prosjektet:

- I hvilken grad har Vålerskolen prioritert etterutdanning og kursing for virksomhetens ansatte, og hva slags kriterier ligger til grunn for etterutdanning?
- I hvor stor grad benytter Vålerskolen assistenter/ufaglærte/midlertidig ansatte i undervisningen?
- I hvilken grad benytter skolevirksomhetene kartleggingsverktøy for å kartlegge hvor virksomheten har behov for kompetansepåfyll?

Revisor gjør oppmerksom på at dokumenter i dette prosjektets dokumentanalyse kan inneholde personopplysninger. Revisjonen vil så langt det lar seg gjøre, utarbeide en rapport som i sin helhet kan offentliggjøres. Vi tar likevel forbehold om at deler av rapporten må unntas offentligheten, jf. offentleglovas § 13, jf. forvaltningslovens § 13.

2.2 Avgrensninger

I perioden fra 2012-2016 har skolene i Våler kommune deltatt i prosjektet Læringslyst. Læringslyst har hatt som mål å bedre kvaliteten i skolen ved å fokusere på resultater innenfor bestemte områder, som lese- og skrivekyndighet, og matte- og språkferdigheter. Utdanningsdirektoratet, i samarbeid med Fylkesmennene, gjennomfører tilsyn med og evaluering av skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringen, forvaltningskompetanse og skolebasert/virksomhetsbasert vurdering i perioden mellom 2014-2017². Her vil det kunne bli tilsyn med en av kommunene som har vært deltakere i Læringslyst-prosjektet, og følgelig vil prosjektet bli evaluert med hensyn til utbytte. Revisjonen foreslår derfor å ikke revidere Læringslyst-prosjektet i denne forvaltningsrevisjonen.

I 2012 og 2013 førte Fylkesmannen tilsyn med Våler ungdomsskole og Vålbyen skole. Tilsynet *omhandlet det lokale arbeidet med læreplan* for oppfyllelse av mål i læreplanverket (LK06). I de to tilsynene fant Fylkesmannen at Våler kommune manglet et skriftlig system som sikrer at de lokale planene ivaretar elevenes rett til å kjenne målene for opplæringen, hva som blir vektlagt i vurderingen av kompetansen, og hva som er grunnlaget for vurderingen. Fylkesmannen anbefalte også at kommunen utvikler et skriftlig system for skolebasert vurdering. Som følge av tilsynet ønsker revisjonen å følge opp punktene gjennom beskrivelse av oppfølgingen av Fylkesmannens anbefalinger fremfor å foreta en ny vurdering så nært opp til Fylkesmannens tilsyn. En slik beskrivelse kan inngå i begge problemstillingene.

I 2013 gjennomførte Glåmdal revisjon IKS en forvaltningsrevisjon av Vålbyen skole og Våler ungdomsskole med temaet *spesialundervisning*. Glåmdal revisjon IKS hadde en problemstilling hvor utøvende revisor forsøkte å svare på hvorfor antallet elever med spesialundervisning var så høyt tross et generelt, nasjonalt, økt fokus på tilpasset opplæring. Revisjonen er blitt bedt om å følge opp denne rapporten, og revisjonen vurderer det dithen at deler av hva som ble belyst i rapporten kan inngå i de her presenterte problemstillingene. Dette

¹ Det kan være problematisk å undersøke dette mot elevene selv som følge av myndighetsgrensen. Imidlertid skal skolen kunne dokumentere at elevene blir involvert i skolemiljøarbeidet.

² <http://www.udir.no/Regelverk/regelverk/tilsyn/Felles-nasjonalt-tilsyn/felles-nasjonalt-tilsyn-2014-20172/>

gjelder mer spesifikt punkt 4 og punkt 5 under kap. 9.2 som går ut på hhv. «Svakheter i skoleledelse» og «uheldig kultur blant enkelte lærere». Skoleledelse vil være sentralt i begge problemstillinger, mens sistnevnte tema vil inngå i større grad i problemstilling én.

Under problemstilling én, vil revisjonen foreslå en avgrensning mot en av barneskolene. I forvaltningsrevisjonen av 2013, ble det valgt å ikke fokusere på Nordhagen skole og Hasla skole som følge av diskusjonen omkring nedlegging. Hasla ble nedlagt i 2013. Revisjonen fokuserte den gang derfor på Vålbyen skole og på Våler ungdomsskole i forvaltningsrevisjonsprosjektet. For å følge opp resultatene og dataene fra forvaltningsrevisjonsprosjektet i 2013, vil revisjonen derfor rette forvaltningsrevisjonsprosjektet mot de samme skolene for å se i hvilken grad skolene har endret seg med hensyn til de beskrivelser og anbefalinger som ble omtalt i tidligere revisjon av skolene. Et annet hensyn som veier tungt for denne avgrensningen er Nordhagen skoles størrelse, og at muligheten for at informasjon vil være vanskeligere å anonymisere vil føre til at rapporten må unntas offentligheten.

Under problemstilling to kan revisjonen gjennomføre revisjon av begge barneskolene og ungdomsskolen, så langt det lar seg gjøre. I tillegg vil det være naturlig å inkludere administrativ ledelse i Våler kommuneadministrasjon.

3 Aktualitet og nytteverdi

En forvaltningsrevisjon rettet mot kvalitet i skolen kan være viktig innenfor flere områder som går ut over det rent resultatorienterte ved skoledriften. *Kvalitet* kan i grunn forklares som så mangt og det finnes ingen ensbetydende definisjon som omfavner hele kvalitetsbegrepet.

Likevel, kan det som et overordnet begrep være hendig å snakke om kvaliteten i skolen som «dei samla kulturelle, relasjonelle og fysiske forholda på skolen som har betydning for læringa, helsa og trivselen til elevane»³. Dette innebærer et fokus på det psykososiale miljøet, som foreslås som problemstilling i kap. 3.1.

Man kan også snakke om *kvalitet* i forbindelse med sikring av rett kompetanse på rett sted til rett tid for å oppnå bedre resultater ved de mål som er satt for skolevirksomheten. Resultatene blir her et tegn på det *kvalitative* forarbeidet som blir nedlagt ved skolen som følge av rett kompetanse på rett sted til rett tid. Dette vil da inkludere skolens målrettede arbeid med styringsparametere gjennom nasjonale prøver og kvalitetssikringssystemer, og foreslås som problemstilling i kap 3.2.

I det følgende vil Vålerskolene bli målt opp mot gjennomsnitt i fylket og gjennomsnittet nasjonalt. I følge et notat til rapporten *Evaluering av spesialundervisningssituasjonen i Våler kommune*, utarbeidet av Høyskolen i Hedmark, finnes det ingen grunn til at Våler kommune skal score markant lavere enn andre steder som følge av befolkningssammensetning og utdanningsnivå⁴. Revisjonen vurderer det derfor hensiktsmessig å gjøre sammenligninger både på fylkesnivå og på nasjonalt nivå, og forholder seg til forbehold hvor disse kan gjøre seg gjeldende.

3.1 Generell bakgrunn om tilstanden til Vålerskolen

I følge Skoleporten, har Våler kommune totalt 346 elever i skoleåret 2015-16, mot 376 i 2012-13. Det er ansatt 46 lærere hvor 28 har kontaktlæreransvar. Antallet elever har gått sakte nedover de siste årene ved Vålbyen skole og ved Våler ungdomsskole. Samtidig har antallet lærerårsverk for pedagogisk personale gått ned fra ca. 53 i 2013 til ca. 39 årsverk i 2015-16. Den største endringen siden 2013, har vært at Hasla skole er blitt nedlagt, og av tallmateriale kan det se ut til at de fleste elevene fra denne skolekretsen flyttet over på Vålbyen skole.

Mens antall lærere har gått opp ved Nordhagen skole og Vålbyen skole, er antallet gått ned ved Våler ungdomsskole. Dette reflekteres i gruppestørrelsene på de ulike trinnene⁵. Gjennomsnittet er gått ned på 1.-4. trinn, marginalt opp på 5.-7. trinn og opp på 8.-10. trinn. Det betyr at lærertettheten er økt på de laveste trinnene, og at lærertettheten synker jo lenger opp man kommer i grunnskolen.

Antallet elever på 1.-4. trinn skal, i følge elevprognosene til Våler kommune, ha gått noe ned for siste KOSTRA-år, så gruppestørrelsen kan ha gitt utslag med hensyn til færre elever. Dette vises det også til i kommunens tilstandsrapport for skolene av 2014-15. I tillegg, noteres det i kommunens kommunale planstrategi at skolene bør satse på tidligere innsats som følge av dårligere resultater på nasjonale prøver på 5. trinn enn på 8. trinn. Dette kan være med på å gi utslag ved at gruppestørrelsen går ned på 1.-4. trinn, og at den går opp på 5.-7. trinn. I tillegg har elevmassen på 5.-7. trinn også økt.

Av årsbudsjettet fremgår det at skolene til sammen har ca. 9,5 årsverk for assistenter. Våler ungdomsskole har 1,6 av årsverkene fordelt på to barne- og ungdomsarbeidere. Ut over det opplyses det ikke om antallet

³ Utdanningsdirektoratet. 2014. Utdanningsspeilet. Tall og analyse av barnehager og grunnsopplæringen i Norge. s. 86.

⁴ Gjengitt i Glåmdal revisjon IKS (2013) – Spesialundervisning, side 15.

⁵ Også kalt lærertetthet.

assistenter ved Nordhagen, selv om det ser ut til at det er mulig å anta at de ca. 4 årsverkene til assistenter ved skolen er knyttet til like mange ansatte assistenter⁶. Ved Vålbyen skole er det i alt 9 assistenter i skole fordelt på ca. 3,9 årsverk, hvor 3,62 av årsverkene er anbefalt av PPT. Om man tar med assistenter i SFO sammen med assistenter og lærere i skole/undervisning, fremgår det at det er ansatt flere assistenter ved skolen enn det er pedagogisk ansatte (19 assistenter mot 18 pedagogisk ansatte).

Våler kommune har deltatt i et skoleutviklingsprogram kalt Læringslyst sammen med Elverum, Trysil, Engerdal og Stor-Elvdal. Prosjektet har hatt en rekke målsetninger som skulle være nådd ved programmets avslutning i 2015. I prosjektet skal skolene i Våler kommune også ha utviklet og tatt i bruk et kvalitetssikringssystem.

Følgende målsetninger fremgår av programmet for 5. trinn:

- Andelen elever på nivå 1 i engelsk for 5. trinn, skal ikke overstige 20%
- Andelen elever på nivå 3 i engelsk på 5. trinn, skal øke fra 24% til 28%
- Andelen elever på nivå 1 i lesing for 5. trinn, skal ikke overstige 20%
- Andelen elever på nivå 3 i lesing for 5. trinn, skal øke fra 20% til 27%
- Andelen elever på nivå 1 i regning for 5. trinn, skal ikke overstige 20%
- Andelen elever på nivå 3 i regning for 5. trinn, skal øke fra 20% til 26%

På Skoleporten, har revisjonen funnet følgende resultater for 5. trinn for skoleårene 2014-15 og 2015-16:

	2014-15	2015-16	Sammenlignet med fjoråret
Engelsk nivå 1	27,5	26,7	Ned
Engelsk nivå 2	52,5	43,3	Ned
Engelsk nivå 3	20	30	Opp
Lesing nivå 1	39	22,6	Ned
Lesing nivå 2	31,7	51,6	Opp
Lesing nivå 3	29,3	25,8	Ned
Regning nivå 1	40,5	22,6	Ned
Regning nivå 2	33,3	54,8	Opp
Regning nivå 3	26,2	22,6	Ned

Det man ønsker å se i denne tabellen er at tallene går ned på nivå 1, og opp på nivå 2 og/eller nivå 3. Hvis man tar i betraktning nivåendringen fra 2014-15 til 2015-16 for engelsk, finner vi at det er færre på både nivå 1 og på nivå 2, som vil tilsa at skolene har styrket sine resultater og gått opp til mestringsnivå 3 på 5. trinn.

I lesing, ser vi at flere har gått opp ett mestringsnivå, men at andelen på øverste mestringsnivå også er gått ned. Likevel har man en mye bedre forbedringsgrad enn man har av nedgangen fra øverste mestringsnivå. Det samme ser vi i regning.

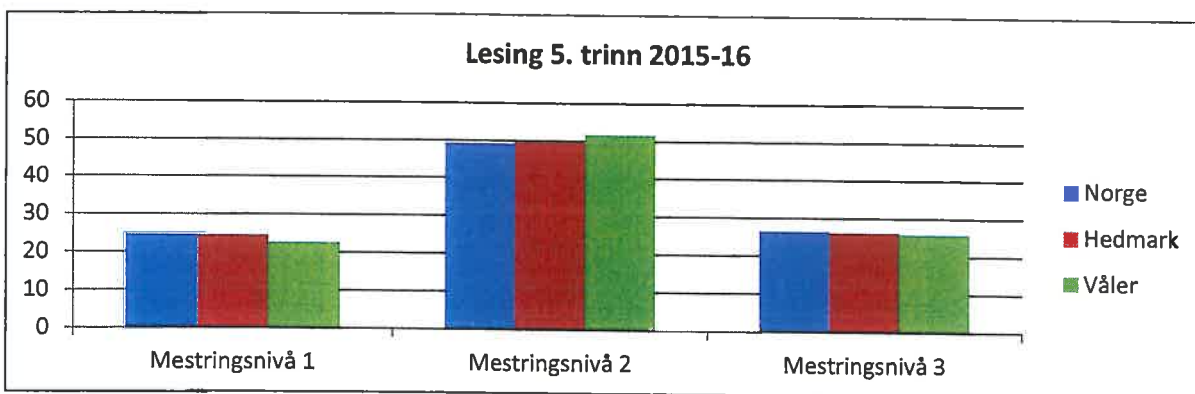
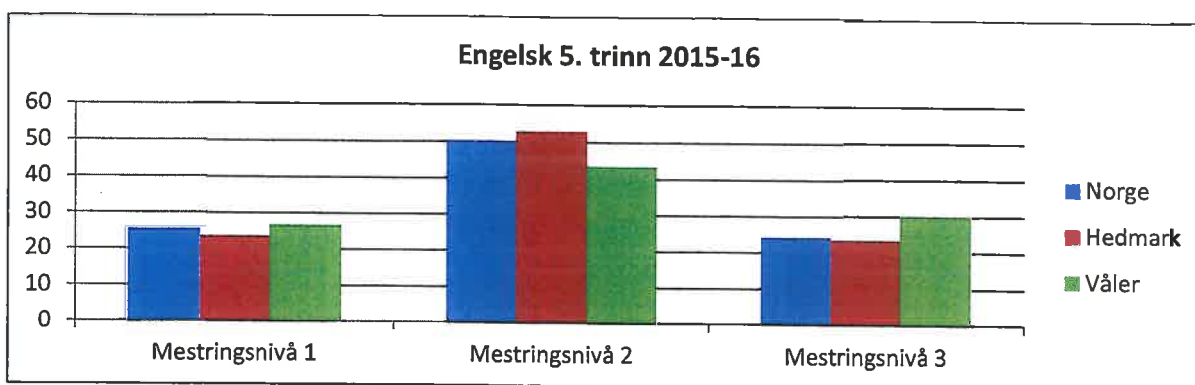
⁶ Det opplyses om årsverk til administrasjon og pedagogisk ansatte utgjør omtrent 12, og at det fremgår at det er totalt 16 ansatte ved enheten. Omtrent 4 årsverk gjelder assistenter.

I det hele tatt, viser nasjonale prøver at Vålerskolen har forbedret seg ganske kraftig i lesing og regning fra 2014-15, med også god forbedring i engelsk. Det mest oppløftende er nedgangen i antallet på nivå 1. På den andre siden er andelen på nivå 3 i lesing og regning gått ned⁷.

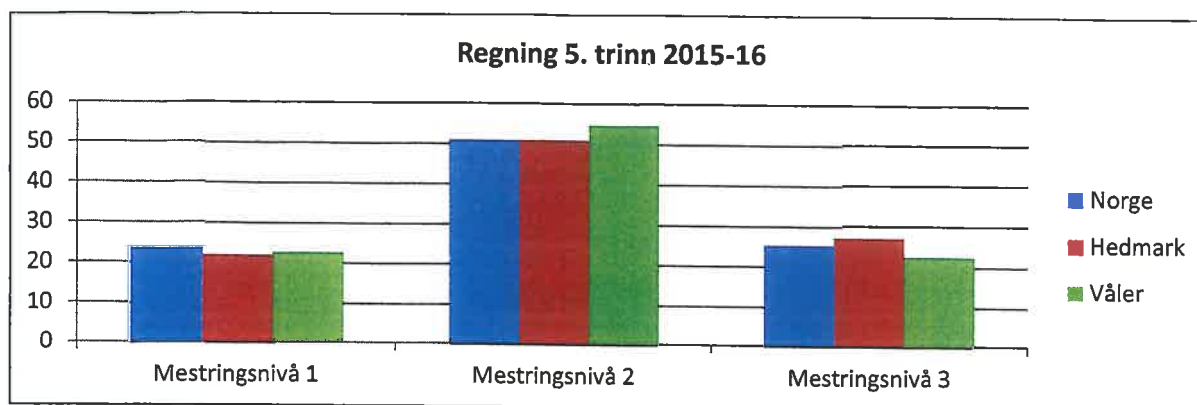
Hvis vi imidlertid sammenligner resultatene med **målsetningene** i prosjektet Læringslyst for 5. trinn, er Våler kommune noe unna:

- Våler har nådd kulepunkt 2, men ikke kulepunkt 1.
- Våler kommune har så vidt ikke nådd kulepunktene 3 og 4, og lesing på nivå 3 er faktisk gått ned fra året før.
- Kulepunkt 5 er så vidt ikke nådd, men andelen på nivå 1 er nesten halvert fra året før. Imidlertid er andelen på nivå tre også gått ned, noe som avviker en del fra målet.

En grafisk sammenligning med gjennomsnittet nasjonalt og mot Hedmark fylke viser at 5. trinn faktisk scorer veldig likt som de øvrige, uten de helt store avvikene.

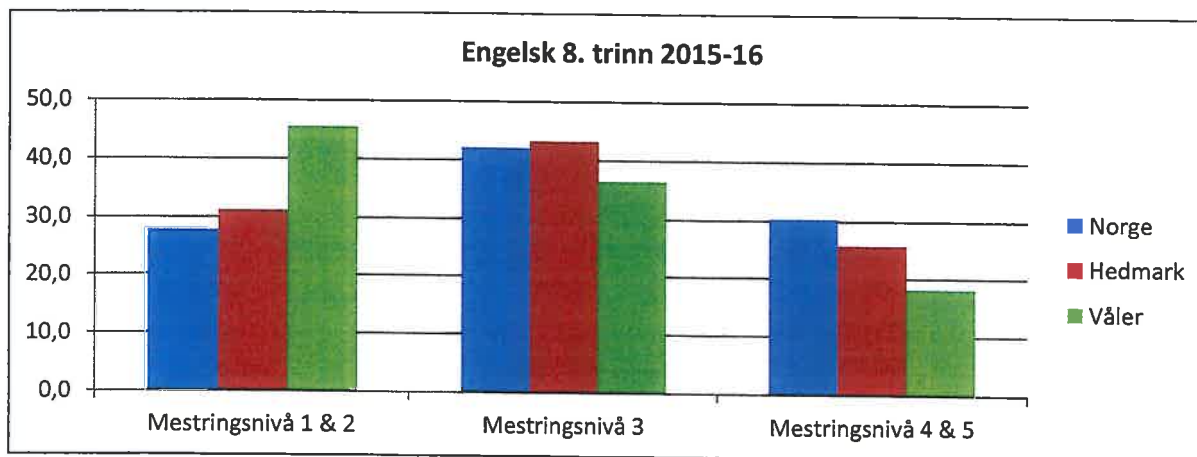
⁷ Disse resultatene vil være svært avhengige av hvert enkelt kull, og man må derfor ta visse forbehold om hvor representativt resultatet er for det forutgående arbeidet.

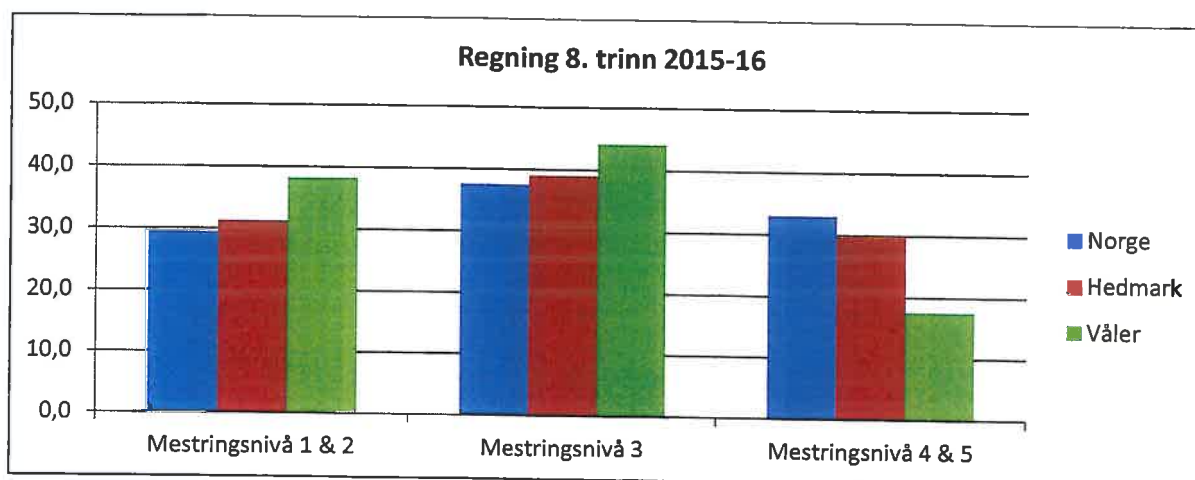
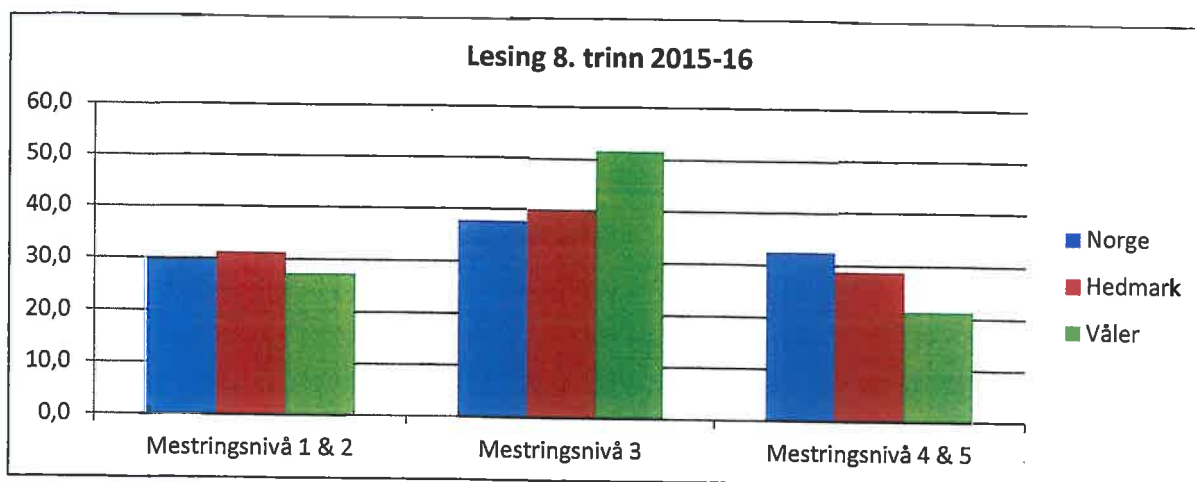
Hvis vi ser på ungdomsskolenivå og 8. trinn⁸, er resultatene veldig langt unna målsettingene:

- For 8. trinn var det et mål om at andelen elever på nivå 1 og 2 i engelsk ikke skulle overstige 20% og at andelen på nivå 4 og 5 skulle øke til 35%. Her er resultatene hhv. 45,4% og 18,2%.
- I lesing, skulle andelen elever på nivå 1 og 2 være under 20%, og andelen på nivå 4 og 5 skulle øke til 40%. Her ligger Våler kommune på hhv. 27,3% og 21%.
- I regning, skulle andelen på nivå 1 og 2 være under 20% og andelen på nivå 4 og 5 være på 35%. Her ligger Våler på hhv. 38,2% og 17,6%.

I de følgende tabellene fremgår det hvordan skolen gjør det mot gjennomsnittene på nasjonalt- og fylkesnivå. Man kan her se at skolen gjennomgående har færre på øverste mestringsnivå i både lesing, regning og engelsk. Skolen ligger også høyere på de laveste mestringsnivåene enn gjennomsnittene i både engelsk og regning, men lavere enn gjennomsnittet i lesing. Med unntak av engelsk, ligger skolen høyere på midten av skalaen enn i fylket og i landet.

⁸ Her er det enkelte resultater som ikke foreligger fordi de er unntatt offentligheten i Skoleporten, og vi har derfor ikke fått sammenlignet fjorårets resultater med årets der hvor dette foreligger.

I kommunens planstrategi som ble vedtatt i 2014, fremgår det at 5. trinn i foregående år har hatt dårligere resultater enn på 8. trinn. Dette ser ut til å ha snudd. At resultatene nå er dårligere på 8. trinn, så kan dette skyldes en forsinkelse med hensyn til det å snu om på prioriteringer i skolevirksomhetene. Man bør også ta forbehold om at klassekullene er forholdsvis små og at få dårlige resultater kan gjøre store utslag. På den andre siden gjelder dette også gode resultater. Resultatene kan i tillegg være et resultat av at man har vendt fokuset fra mellomtrinnet til de laveste, og dermed mistet noe av det arbeidet som tidligere har fungert godt på mellomtrinnet.

Hvis man avslutningsvis ser på årets resultater sammenlignet med de tidligere år⁹, fremgår det at Vålerskolen scorer dårligere enn året før over de siste tre skoleårene og er lengre unna målsetningene for inneværende år enn for de tidligere. Dette indikerer at det er noe som ikke fungerer som det skal med hensyn til enten det målrettede arbeidet med å heve resultatene (som inkluderer læringsmiljø og kompetansedekking i undervisningen) eller om målsettingen ikke står til de forutsetninger man har for å kunne realisere målene (dette vil i stor grad handle om å arbeide systematisk og overordnet med resultatindikatorer og tydelige mål, samt evalueringer og justeringer).

⁹ Årets tall er hentet av revisjonen fra Skoleporten. Tidligere data er hentet fra Våler kommunes tilstandsrapport for Vålerskolen 2014-15. Revisjonen har tatt seg friheten å fargekode årets resultater etter mønsteret som kommunen selv ser ut til å ha utarbeidet for årene 2011-2015.

5.trinn		Målsetting	15/16	14/15	13/14	12/13	11/12
Engelsk	Andelen elever på nivå 1	Ikke overstige 20%	26,70 %	27,40 %	22,60 %	11,10 %	
	Andelen elever på nivå 3	28 %	30 %	20,00 %	29,00 %	40,70 %	
Lesing	Andelen elever på nivå 1	Ikke overstige 20%	22,60 %	39,20 %	45,20 %	45,20 %	
	Andelen elever på nivå 3	27	25,80 %	29,20 %	8,30 %	21,40 %	12,5
Regning	Andelen elever på nivå 1	Ikke overstige 20%	22,60 %	40,40 %	37,90 %	16,70 %	46,40 %
	Andelen elever på nivå 3	26 %	22,60 %	26,10 %	24,10 %	16,70 %	46,40 %
8.trinn							
Engelsk	Andelen elever på nivå 1 og 2	Ikke overstige 20%	45,40 %	52 %	27 %	22 %	30 %
	Andelen elever på nivå 4 og 5	35 %	18,20 %	3 %	12 %	42 %	30 %
Lesing	Andelen elever på nivå 1 og 2	Ikke overstige 20%	27,30 %	34 %	29 %	12 %	32 %
	Andelen elever på nivå 4 og 5	40	21,30 %	17 %	20 %	35 %	32 %
Regning	Andelen elever på nivå 1 og 2	20	38,20 %	43 %	14 %	27 %	28 %
	Andelen elever på nivå 4 og 5	35	17,60 %	18 %	23 %	29 %	41 %
9.trinn							
Lesing	Andelen elever på nivå 1 og 2		30,30 %	8 %	16 %	21 %	23 %
	Andelen elever på nivå 4 og 5		33,40 %	32 %	50 %	39 %	38 %
Regning	Andelen elever på nivå 1 og 2		42,40 %	19 %	14 %	21 %	30 %
	Andelen elever på nivå 4 og 5		30,40 %	30 %	44 %	43 %	33 %
	Grunnskolepoeng	40,5		39,16 %	37,00 %	37,80 %	38,90 %

Med bakgrunn i denne bakgrunnsinformasjonen, har Hedmark Revisjon IKS utarbeidet følgende to prosjektplaner som inngår i det som er å regne som *kvalitativt* arbeid i skolen.

3.2 Psykososialt miljø i Vålerskolen

I forvaltningsrevisjonsrapporten av 2013, fremgår det i kap. 9.2 *Årsaker til fortsatt mye spesialundervisning* noen indikasjoner på at det har eksistert svakheter ved arbeidet med det psykososiale arbeidet i Vålerskolen. Dette gjelder omtalte *svakheter i skoleledelsen med hyppige skifter i ledelsespersonalet, utydelig kommunikasjon fra ledelsen*, og at den enkelte lærer nærmest har «*vært sin egen rektor*». I tillegg, eksisterte det en *uheldig kultur blant enkelte lærere* hvor det vises til *negativt elevsyn og omtale av elever på en lite verdig måte, klaging over arbeidsoppgavene* og at *negativt innstilte medarbeidere* har dominert sosiale fora.

Det kan derfor være viktig å se nærmere på arbeidet med det psykososiale miljøet i Vålerskolen i lys av lederskap, tydelig og klart planverk med tiltak og arbeidsoppgaver, internkontroll og dokumentasjon, samt bruk av styringsparametere og indikatorer.

3.2.1 Lovverk og krav til skolene

Opplæringslovens § 9a omtaler de krav som stilles til skolen i arbeidet med det psykososiale miljøet:

- Alle elever har rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring.
- Skolen skal aktivt og systematisk arbeide med å fremme et godt psykososialt miljø hvor den enkelte eleven kan oppleve trygghet og sosial tilhørighet. Dette arbeidet skal være kontinuerlig. Ansvaret ligger til skoleledelsen.
- Elevene skal engasjeres i planleggingen og gjennomføringen av det systematiske arbeidet for helse, miljø og trygghet ved skolen, og skolen skal tilrettelegge for at oppgavene er tilpasset hvert enkelt årstrinn.

I alle tilfeller er det skoleledelsen som har det øverste ansvaret for arbeidet med det psykososiale miljøet, og det fordrer en klar og tydelig skoleledelse. Dette gjelder spesielt det systemrettede arbeidet, slik at skolen omsetter kravene i § 9a til konkrete mål og handlinger. Skolen må ha planer og rutiner for hvordan elevens rett skal oppfylles. Dette betyr at skolen skal jobbe forebyggende etter et «føre var»-prinsipp¹⁰.

Utdanningsdirektoratet har fastsatt at det systematiske arbeidet skal være en rød tråd i skolens arbeid gjennom hele året, hvert år: «Et anti-mobbeprogram eller en perm med internkontrollrutiner som står i en hylle er ikke tilstrekkelig for å oppfylle kravet til systematisk arbeid».

Dette arbeidet omhandler internkontroll, og forutsetter at skolen har omsatt kravene til konkrete mål for skolemiljøet, kartlagt utfordringene og planlagt og iverksatt tiltak for å nå målene. Skoleledelsen har ansvar for den daglige oppfølgingen av arbeidet. Skolen må også kunne dokumentere internkontrollen. De viktigste kravene til dokumentasjonen er at den viser **hva** som skal gjøres, **hvordan** det skal gjøres, **hvem** som skal gjøre det, **når** det skal gjøres, og hva som **faktisk blir gjort**. Herunder skal dokumentasjonen inneholde:

- Hvilke mål skolen har for skolemiljøet og skolemiljøarbeidet
- Hvordan skolen er organisert, blant annet fordeling av ansvar og oppgaver innenfor helse, miljø og sikkerhet
- Planer og tiltak – hva som skal gjøres, når og av hvem, for å sikre et godt skolemiljø som fremmer helse, miljø og sikkerhet
- Hvordan kartlegging av risiko er gjennomført (rapporter, måleresultat og lignende)
- Rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge avvik
- Hvordan rutinene blir gjennomgått for å sikre at de fungerer og er tjenlige for å nå de målene som er satt.

I tillegg må skolen kunne dokumentere at

- Internkontrollen dekker alle bestemmelsene i Opplæringslovens §9a

¹⁰ Utdanningsdirektoratets rundskriv: Systemrettet arbeid etter opplæringsloven kapittel 9a Udir-4-2014.

- Hver ansatt kjenner og forstår regelverket om skolemiljøet og pliktene de har etter loven og interne mål, rutiner/planer
- De ansatte har tilstrekkelig kompetanse om skolemiljøarbeid og håndtering av utfordringer og hendelser som omhandler skolemiljøet
- Skolen har tiltak for å fremme skolemiljøet og forebygge, avdekke og håndtere krenkelser
- Tiltakene blir satt i verk og planer og rutiner blir fulgt i praksis
- Ledelsen er aktivt med i arbeidet med internkontroll/skolemiljø

Videre har ansatte ved skolen som får kunnskap eller mistanke om krenkende atferd i ord eller handling, som mobbing, diskriminering, vold eller rasisme, ansvar for å varsle skoleledelsen og gjøre nødvendig inngripen om det er nødvendig. Det skal altså være nulltoleranse mot mobbing.

Hvis elev(er) eller foresatt(e) ber om tiltak som omhandler det psykososiale miljøet, skal skolen behandle saken så raskt som mulig etter reglene om enkeltvedtak i forvaltningsloven.

I tillegg skal grunnskolen ha et skolemiljøutvalg¹¹ eller eventuelt et utvidet samarbeidsutvalg. Elever, foreldreråd, ansatte, skoleledelse og skoleeier skal være representert. Utvalget har ikke beslutningsmyndighet, vedtakskompetanse, og kan ikke gi pålegg til skolen om miljøforhold. Utvalget skal imidlertid kunne delta i planleggingen og gjennomføringen av helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet i skolen.

Elevrådet ved skolen har rett til å oppnevne elevrepresentanter for skolemiljøarbeidet, og inntil to skolemiljørepresentanter har tale- og møterett i skolens arbeidsmiljøutvalg eller lignende samarbeidsorgan ved behandling av spørsmål som vedgår elevene, så langt saken ikke er belagt taushetsplikt etter lover og forskrifter. Skolen har et ansvar for å inkludere og engasjere elevene i planleggingen og gjennomføringen av det systematiske arbeidet for helse, miljø og trygghet i skolen. Tilretteleggingen med hensyn til arbeidsoppgaver for elevene kan for eksempel være deltakelse når skolen lager ordensreglement eller i gjennomføringen av enkle målinger o.l.

For at et arbeid med det psykososiale miljøet skal kunne utnyttes fullt ut på et systematisk nivå, må arbeidet være godt forankret i hele virksomheten. Dette vil derfor naturlig kobles inn mot krav til det psykososiale arbeidsmiljøet som omtales i arbeidsmiljølovens § 4-3. Her inngår krav til at arbeidet skal legges til rette for å sikre ivaretagelse av arbeidstakerens integritet og verdighet, at det innrettes slik at det gir mulighet for kontakt og kommunikasjon med andre arbeidstakere i virksomheten, at arbeidstakeren ikke utsettes for trakassering eller annen utilbørlig opptreden, og at arbeidstakeren, så langt det er mulig, beskyttes mot vold, trusler og uheldige belastninger som følge av kontakt med andre.

Både arbeidsmiljøloven og opplæringsloven tangerer hverandre på de områdene at både elever og lærere skal ha et godt psykososialt miljø hvor trakassering, mobbing, vold, trusler, diskriminering og rasisme er fraværende. Her har øverste ledelse et særskilt ansvar overfor både elevene og lærerne, mens lærerne også har et særskilt ansvar overfor elevene. Elevene har et ansvar så langt de blir involvert av skoleledelsen i arbeidet, og arbeidsoppgavene skal da være av en art som er naturlig for hvert enkelt årstrinn.

Trygghet og sosial tilhørighet skal derfor ligge til skole- og arbeidshverdagen for både elever og for skolens ansatte, noe som indikerer hvor viktig det er å ha gode strategier og et godt planverk for arbeidet med det psykososiale miljøet.

¹¹ Opplæringslovens §§11-1a og 11-5a.

I tillegg må arbeidet knyttes opp mot øvrig kommunalt planverk gjennom de krav som ligger til kommunens folkehelsearbeid gjennom samhandlingsreformen og overført ansvar til kommunene.

3.2.2 Indikasjoner ved elevundersøkelsen i Vålerskolen

I kommunens planstrategi blir det vist til elevundersøkelsen 2011-12 og konkludert med at læringsmiljøet i Vålerskolen er generelt godt. Elevundersøkelsen er blitt endret fra den gang og det er blitt utarbeidet nye spørsmål som skal kunne klare å belyse hvert tema på en slik måte at det kommer frem at eleven må ha reflektert over spørsmålet. Dette kan f.eks. gi utslag på spørsmål om mobbing ved at opplevelsen av mobbing kan bli «primet»¹² til positive svar. På den andre siden, må utviklerne av undersøkelsen ta dette i betraktning. Revisjonen tar høyde for at dette er påtenkt, og at hovedhensikten med undersøkelsen er å skape et statistisk materiale som kan veilede skoleledelsen i å justere sine arbeidsmål og -oppgaver hvor skolen scorer lavt.

Våler kommune benytter elevundersøkelsen i tilstandsrapporten som styringsverktøy, og i tilstandsrapporten for 2014-15 sammenlignes Våler kommune med KOSTRA-gruppe 02, Hedmark fylke og med de nasjonale resultatene. Revisjonen ønsker i stedet å se Våler kommune for seg selv i et historisk perspektiv. Man kan slik lese av trender, og om arbeidet med det psykososiale miljøet har vært målrettet på ulike temaer. Her er man vår synkende trender på samtlige temaer med unntak av mobbing, hvor man bør ha fokus om trenden er økende.

Som følge av at elevundersøkelsen ble endret i 2013, har man kun tre skoleår med den nåværende elevundersøkelsen å lese ut i fra, hvor data er resultat av samme spørsmål. For å kunne danne et videre bilde, og fordi Våler kommune har benyttet elevundersøkelsen også før endringen, har revisjonen slått sammen likelydende temaer fra før 2013 med temaer fra etter 2013¹³. Dette gir en viss indikasjon på trender innen hvert tema i perioden 2007-2016, som kan si noe om det systematiske arbeidet har gitt bedre resultater innenfor temaene.

Ser man på de langsiktige trendene på 7. trinn, finner man at barneskolene har hatt en positiv utvikling de siste 9 årene med hensyn til elevenes opplevelse av skolen. Mobbing er gått ned, det rapporteres på økende elevdemokrati og medvirkning, mestringsfølelsen er svakt økende, trivsel på skolen er gått opp, og motivasjonen har en svakt økende trendlinje.

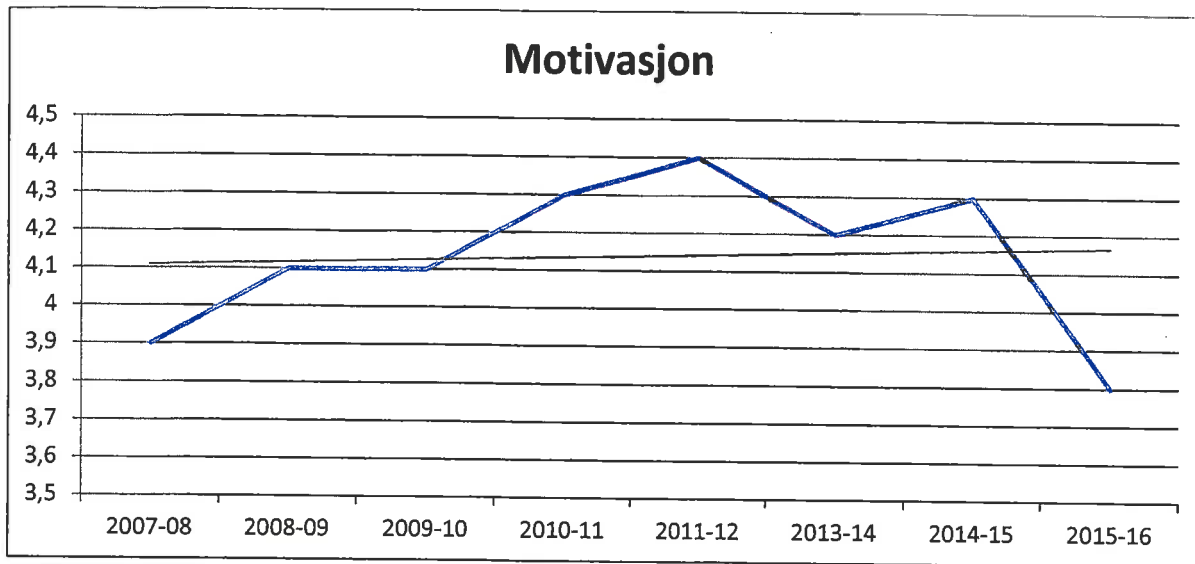
Tar man de langsiktige trendene på 10. trinn i betraktning, finner man også forbedringer. Trivselsnivået og opplevelsen av faglige utfordringer går klart oppover, og opplevelsen av elevdemokrati, medvirkning og mestringsfølelse øker svakt. På den andre siden, finner man at opplevelsen av å bli mobbet også øker svakt, mens motivasjonen for å gå på skolen er gått jevnt nedover de siste 9 årene.

Siden klassekullene er små, kan få besvarelser gjøre store utslag i resultatene, slik at et snitt over tid gir et bedre inntrykk av situasjonen enn år for år. Men det kan likevel være verdt å ta en nærmere titt på siste års rapportering, fordi det er mest nærliggende i tid og illustrerer noe i forhold til tidligere år med hensyn til om situasjonen er blitt kraftig forbedret eller forverret.

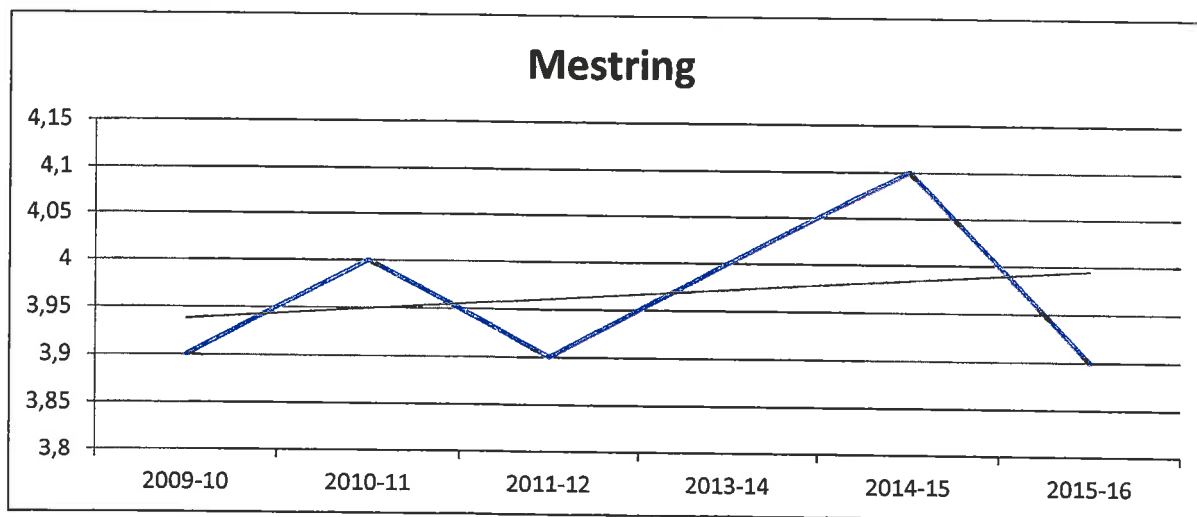
¹² Priming er ansett som problematisk for alle intervjuer og undersøkelser fordi ethvert spørsmål kan være lagt opp til å skape assosiasjoner som tas med i neste spørsmål. En slik effekt er sannsynligvis umulig å unngå, men man kan redusere den ved å strebe mot å ikke «legge ord i munnen» på respondenten.

¹³ Revisjonen ønsker derfor å understreke at det er en del forbehold å ta – særskilt med hensyn til at verdiene i undersøkelsen fra før 2013 er utarbeidet på bakgrunn av færre/flere/forskjellige spørsmål. Scoreverdien i de to ulike intervjusettene er imidlertid knyttet til identisk hovedtematikk, og bør ikke derfor være fullstendig forskjellig fra tidligere.

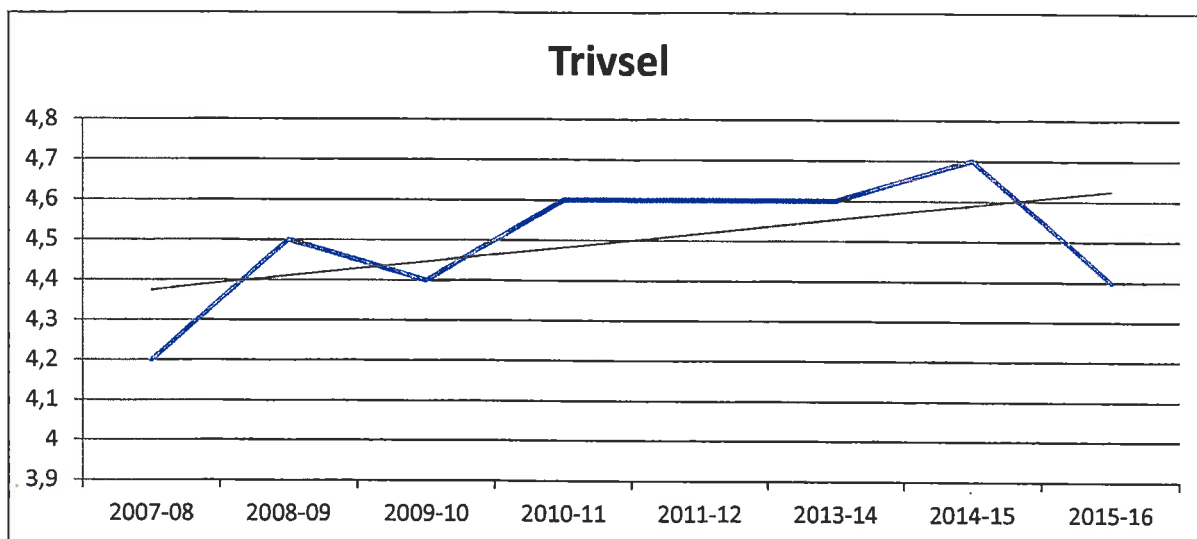
På dette området, ser man at både trivsels-, mestrings- og motivasjonsnivået er gått ned siden skoleåret 2014-15 på 7. trinn. Det registrerte motivasjonsnivået har nådd det laveste nivået på 9 år.

Det registrerte mestringsnivået er det laveste på 4 år.

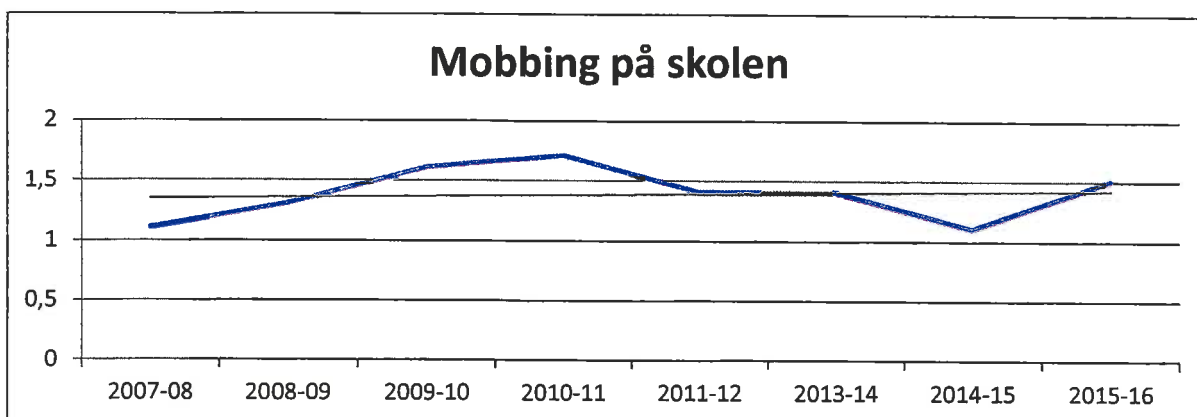
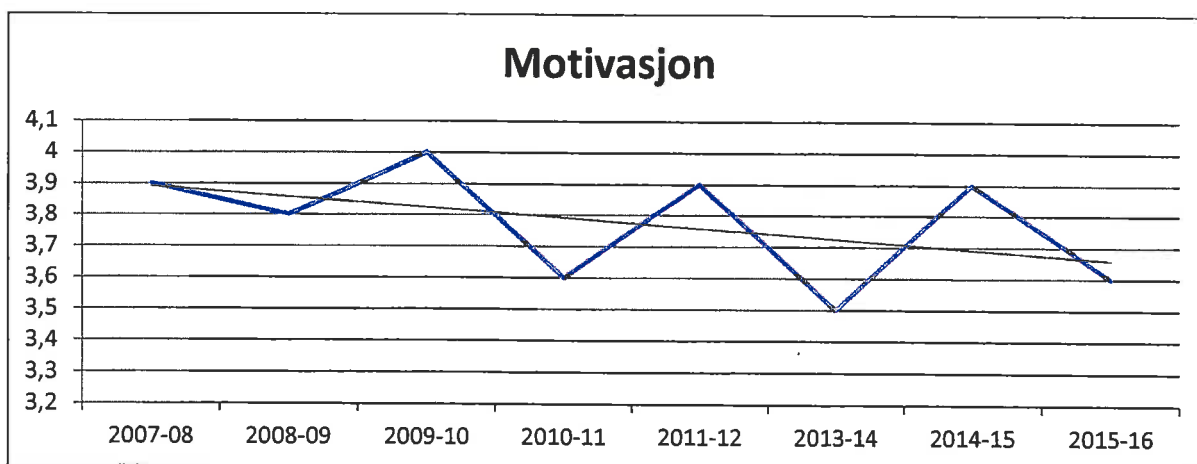

Trivselsnivået er det laveste på 6 år.

Dette kan indikere at noe mangler i arbeidet med det psykososiale miljøet ved barneskolene.

På ungdomsskolens 10. trinn, ser man at det ikke er noen særskilt store forskjeller fra tidligere år, men at man bør ha et fokus på tilbakemeldingene med hensyn til motivasjon og mobbing.

Det er verdt å merke seg at det spesielt på ungdomsskolen ser ut til å være noe kontradiktoriske data med hensyn til at trivsels- og mestringsnivået øker med synkende motivasjon og økende grad av mobbing.

Resultatene viser at både barneskolen og ungdomsskolen har utfordringer med å skape motiverte elever. I tillegg har ungdomsskolen en ekstra utfordring med hensyn til mobbing. Hvis vi ser på hvilke spesifikke spørsmål innenfor temaene som ungdomsskoletrinnet scorer lavere for i inneværende skoleår målt mot forrige, så gjelder dette:

- God arbeidsro i timene
- At klassen synes det er viktig å jobbe godt med skolearbeidet
- Om eleven opplever at lærerne bryr seg
- Om eleven opplever at lærerne har tro på at eleven kan gjøre det bra på skolen
- Om eleven opplever at lærerne behandler en med respekt
- At eleven får god hjelp av lærerne hvis eleven ikke forstår arbeidsoppgavene
- Om lærerne hjelper til med at man forstår det man skal lære
- Hvor godt eleven liker skolearbeid
- Om eleven gleder seg til å gå på skolen
- Om lærerne forklarer hva som er målene i de ulike fagene slik at det er forståelig
- Om lærerne forklarer godt nok hva det legges vekt på når skolearbeidet vurderes
- Om lærerne forteller eleven om hva som er bra med arbeidet eleven gjør
- Om lærerne snakker med hver enkelt elev om hva eleven bør gjøre for å bli bedre i fagene
- Hvor ofte eleven får tilbakemeldinger fra lærerne som kan brukes til å bli bedre i fagene
- Om eleven får være med og foreslå hva det skal legges vekt på når elevens arbeid skal vurderes
- Om eleven får være med og vurdere skolearbeidet sitt
- Om eleven får hjelp av lærerne til å tenke gjennom hvordan eleven utvikler seg i faget

Det skal nevnes at Våler kommune hadde bedre resultater i elevundersøkelsen i skoleåret 2014-15 enn året før og året etter. Men på områdene læringskultur, faglige utfordringer, støtte fra lærerne og vurdering for læring, ligger ungdomsskolen i Våler lavere enn for begge foregående skoleår.

Skoleporten har en åpen og en lukket del hvor den lukkede er forbeholdt virksomheten. Her kan man finne regneark med scoreverdier og en fargekodet risikovurdering av resultatene fra elevundersøkelsen. Grenseverdiene som bestemmer fargekodene er ulike for hvert spørsmål som følge av at det er ulike akseptansegrense for ulike temaer. Resultater i «faresonen» merkes i rødt¹⁴. Det er særskilt på 10. trinn at skolen scorer i risikozonene, og det gjelder opplevelsen av

- Et trygt miljø
- Opplevelsen av krenkelser
- Arbeidsro i timene
- At opplæringen oppleves variert
- At hver enkelt elev er med på vurderingen av eget arbeid
- Kvaliteten på skolehelsetjenesten

I tillegg er skolen svært nære «røde verdier» i *motivasjon, mestring, mobbing på skolen, elevdemokrati og medvirkning, og forklaringer på vurdering av elevens arbeid.*

¹⁴ Disse grenseverdiene er ulike for hvert spørsmål. Selv om beste score er 6 og laveste 1, kan 4,7 i scoreverdi gi grunn til bekymring og dermed fargekode rødt. Skoleporten blir slik et godt styringsverktøy for skolen, med tanke på at risikovurdering på dette viset allerede er fastsatt.

3.2.3 Mobbing i Vålerskolen

Ungdomsskolen har ekstra utfordringer med hensyn til det å skape et godt psykososialt miljø på skolen, enn hva man finner i barneskolen. I Utdanningsdirektoratets rapport *Utdanningsspeilet 2014* blir det beskrevet at elevene i mindre grad enn tidligere i skoleløpet opplever støtte, oppmuntring og interesse fra hjemmet i ungdomsskoleårene. I tillegg oppleves det generelt lavere motivasjon blant elevene på de høyere trinnene på ungdomsskolen. Motivasjonen inkluderer *interessen for å lære, hvor godt man liker skolearbeidet, og det å se frem til å gå på skolen*. Elevene opplever også generelt at det man lærer har *lavere grad av nytte*, jo eldre de blir i grunnskolen.

Når det kommer til trivsel på skolen, er det generelt store forskjeller på 8. trinn og 10. trinn. Trivselen tenderer til å synke mot siste året, selv om det fortsatt, på generell basis, er en stor majoritet som trives ved skolene. Trivsel henger tett sammen med graden av mobbing og krenkelser. Her beskrives det at det stort sett er få som mistrives, men at de som mistrives opplever å bli utsatt for mobbing og krenkelser i større grad. Dette betyr at man må ta alle tilfeller på alvor, selv om det er få tilfeller. Den generelle statistikken viser at andelen som opplever krenkelser og mobbing blir gradvis lavere fra 5. trinn til den gjør et større hopp mot 9. og 10. trinn.

Det er også forskjell på kjønn med hensyn til mobbing, og jenter opplever økt grad av indirekte krenkelser som erting, utfrysing, kommentarer om utseende og løgner, enn det gutter gjør, mot de høyere grunnskoletrinnene. Jenter rapporterer også om denne formen for mobbing i større grad enn gutter på samme trinn. Den generelle statistikken viser at ungdomsskolen er det nivået hvor flere jenter enn gutter blir mobbet.

Når man ser de generelle analysene i Utdanningsdirektoratets rapport opp mot resultatene fra elevundersøkelsen i skoleårene 2014-15 til 2015-16 på Våler ungdomsskole, finner man at scorenivået på 10. trinn reflekterer analysene. Jo nærmere resultatet er 1, jo bedre er det med hensyn til mobbing. På 10. trinn i 2015-16 ligger gjennomsnittet på 1,5. Mens scoreverdien for gutter er på 1,3, er scoreverdien for jenter på 1,8. Våler ungdomsskoles gjennomsnitt på 10. trinn er over fylkes- og landsgjennomsnittet (begge på 1,2), og viser at det eksisterer former for mobbing på øverste klasses trinn.

Ser man på andel elever som har opplevd mobbing 2-3 ganger per måned eller oftere, finner man at det for Våler på 10. trinn lå på 7,1% av respondentene i 2013-14. For 2014-15 fremgår det at tallet er 0%, men dette kan skyldes at tallmaterialet er unntatt offentligheten. Revisjonen tar derfor et visst forbehold her. For inneværende år, er andelen oppe på 10,5%. Andelen er høyest blant jentene på trinnet – 21,4% av jentene har opplevd mobbing 2-3 ganger i måneden eller oftere i det siste skoleåret. Dette betyr at én av fem jenter opplever mobbing regelmessig, noe som er et svært høyt antall. Blant guttene er tallene unntatt offentlighet.

Som følge av at Våler ungdomsskole er en forholdsvis liten enhet, kan det være enkeltelementer fra år til år som skaper store svingninger i tallmaterialet. Utdanningsdirektoratets rapport viser at det er vanligst å bli mobbet av andre elever i klassen, og derfor kan få på hvert enkelt trinn utgjøre store utslag. Det blir derfor nødvendig å ta et visst forbehold når man sammenligner ungdomsskolen med Hedmark- og nasjonalstatistikken. Likevel, om vi forsøker å se et visst trendbilde over de siste tre år, er statistikken i Norge og i Hedmark forholdsvis lik, med generelt synkende rapportering av mobbing og andeler som har opplevd mobbing 2-3 ganger per måned. Innenfor det sistnevnte, har Hedmark en større reduksjon enn landet for øvrig. Våler hadde lavere tall enn landet og fylket på 10. trinn for 2014-15, mens man kan se at kommunen ligger høyere enn begge både i 2013-14 og i 2015-16. Det er derfor verdt å stille spørsmål ved hvor målrettet arbeidet med mobbing har vært ved skolen.

Kommunens visjon er at Våler ungdomsskole skal arbeide for mestring, skaperglede og lærelyst for individet i fellesskapet, og ved det øke elevenes læringsutbytte. Det blir notert at elever, skole og foreldre i fellesskap må samarbeide og bidra til at det skapes en god kultur for læring. Som vist til, har skolen utilfredsstillende resultater på motivasjon, mestring og det å bidra til vurderingsarbeidet i skolehverdagen. Det kan derfor se ut til at skolen ikke når opp til visjonen, og man kan derfor stille spørsmål ved om dette arbeidet er godt nok. I tillegg er det i mye større grad opp til skolen å arbeide med «læringskulturen» enn det er for de øvrige samarbeidspartnerne, så her er det et særskilt ansvar med hensyn til kommunikasjon med elever og foresatte som skolen skal stå for, i tillegg til planarbeidet.

Med bakgrunn i ovenstående utledning, vil revisjonen foreslå følgende problemstilling:

Formål	Å undersøke om Våler kommune med skolevirksomheter overholder de krav som stilles til arbeid med elevenes psykososiale miljø.
Problemstilling	- I hvilken grad kan det sies å være et systematisk, helhetlig og kontinuerlig arbeid med å forbedre elevenes psykososiale miljø i Vålerskolen? Herunder b. Overordnet planverk, handlingsplaner, internkontroll og tiltak - I hvilken grad er det tydelig ledelse fra administrasjonen i kommunen og ledelsen ved virksomhetene med hensyn til arbeidet med det psykososiale miljøet ved skolen og arbeidet mot mobbing? Herunder e. En administrasjon som planlegger utover hver virksomhet f. Ansvarsdeling og klare arbeidsoppgaver g. Tydelig kommunikasjon h. Oppfølging og kvalitetssikring - I hvilken grad blir elevene involvert i arbeidet med eget psykososialt miljø?
Nytteverdi	Våler kommune, som skoleeier, har lovpålagt plikt til å drive systematisk og kontinuerlig arbeid med å sikre et godt fysisk og psykososialt læringsmiljø for kommunens grunnskoleelever. De har også en lovpålagt plikt til å sikre sine arbeidstakere et godt psykososialt arbeidsmiljø ved skolevirksomhetene. I tillegg, stilles det økende krav til kommunenes folkehelsearbeid gjennom samhandlingsreformen. I folkehelsearbeidet inngår trivsel i barnehage, skole og på arbeidsplass. Staten har også et økende fokus på arbeidet med å forhindre mobbing. Det må også legges til at det er viktig for distriktkommuner å sikre at kommunen er et attraktivt sted å bo og å bli boende i. Mistrivsel i Vålerskolen, både for elever og foresatte, kan gi utslag i fraflytting og være skadelig for kommunens rykte. Det vil derfor være av interesse på flere områder for kommunen å belyse arbeidet med elevenes psykososiale miljø og arbeidet mot mobbing, noe en forvaltningsrevisjon kan være med på å belyse.

3.3 Kompetanse, oppfølging og resultater i Vålerskolen

Det er mange forhold som ligger til grunn for å skape gode resultater i skolen. Elevenes fysiske og psykososiale miljø – selve arbeidsmiljøet – er viktig for å danne et godt utgangspunkt for læring. Videre er det viktig at skolen har høy kompetanse på de pedagogisk ansatte og at man jobber for at elevene får den pedagogiske støtten som de har rett til å få. Dette innebærer at det skal være pedagogisk personale som står for undervisningen og i alt arbeidet som omhandler læring.

Rent formelt¹⁵, skal samtlige ansatte lærere på barneskoletrinnene ha minst 30 studiepoeng¹⁶ som er relevante for det aktuelle faget hvis læreren underviser i norsk¹⁷, samisk, norsk tegnspråk, engelsk og matematikk. Kravet om studiepoeng gjelder uavhengig av på hvilket tidspunkt som læreren ble utdannet og ansatt. For de øvrige fag stilles det ikke samme krav.

På ungdomsskoletrinnene, skal læreren ha minst 60 studiepoeng som er relevante for faget hvis læreren underviser i norsk, samisk, norsk tegnspråk, engelsk¹⁸ og matematikk. For alle øvrige fag må læreren ha minst 30 studiepoeng for det aktuelle faget, med unntak av valgfag, arbeidslivsfag og utdanningsvalg – hvor det ikke stilles krav om relevante studiepoeng. Kravet om 60 studiepoeng i de beskrevne fagene, gjelder uavhengig av på hvilket tidspunkt som læreren ble utdannet og ansatt. Kravet om 30 studiepoeng i de øvrige fag, som beskrevet, gjelder kun tilsatte lærere som er utdannet etter 01.01.14.

Det finnes unntak fra kravet om kompetanse. Hvis det ved utlyst stilling ikke er kandidater som tilfredsstiller kompetansekravene, kan en av søkerne uten kompetanse ansettes midlertidig. Den midlertidige stillingen skal ikke ha lengre varighet enn til og med 31. juli i skoleåret, og kan ha kortere ansettelsesperiode ved avtale. Hvis en av søkerne er under utdanning ved søketidspunktet og ingen andre søkere tilfredsstiller kompetansekravene, kan søkeren under utdanning ansettes midlertidig. I slikt tilfelle, skal det avtales lengde for tilsettingsforholdet under forutsetning av at utdanningen fullføres innen tilsettingsforholdets utløp. Ved endt utdanning kan den midlertidige stillingen gjøres om til en fast stilling. Hvis utdanningen ikke er avsluttet innen avtalt tid, skal arbeidsforholdet opphøre.

Det er også slik at arbeidsmiljølovens § 14-9, som omhandler vikariater og praksisarbeid, vil ha innvirkning på oppfyllelse av kompetansekravene.

Skoleeier har i tillegg anledning til å fravike kompetansekravene så langt det er nødvendig. Hvis det er nødvendig å fravike kompetansekravene, skal vurderingen utføres for hvert skoleår. Skoleeier skal vurdere om det er mulig å gjennomføre hensiktsmessige tiltak som gjør det unødvendig å fravike kompetansekravene. Skoleeier kan delegere denne oppgaven til den enkelte skoles ledelse.

Statens mål for kompetanse i skolene er at alle skoler kan oppfylle kompetansekravene innen en tiårsperiode, og at målet balanseres mot andre relevante hensyn og omstendigheter i størst mulig grad. Dette fordrer at skoleeierne planlegger systematisk og strategisk med hensyn til kompetansepåfyll for de tilsatte ved skolene, og dette avkrever derfor at det finnes en overordnet ledelse som tenker ut over den enkelte skolevirksomhet.

Å benytte standpunkt karakterer og nasjonale prøver som fakta for å påpeke kompetansebehov er til dels som «å spenne kjerra for hesten», men resultater over tid kan indikere noe ved hvor skolen bør enten tenke annerledes eller øke sin kompetanse. Slike kartleggingsverktøy vil kunne hjelpe skolevirksomhetene til å se sin virksomhet på «avstand» og derfor se hvor man bør prioritere kompetansesatsingen først. Det kan derfor være nødvendig å stille spørsmål ved hvilke kartleggingsverktøy Vålerskolen benytter og om man gjør slike prioriteringer med hensyn til å nå de kompetansekravene som nå stilles til grunnskolen.

¹⁵ Opplæringsloven §§10-1, 10-2, 10-6, 10-6a, 14-2 til 14-4, og §14-10 i forskrift til opplæringsloven.

¹⁶ 30 studiepoeng tilsvarer tidligere 10 vekttall, og er å anse som en halvårsenhet.

¹⁷ Herunder særskilt norskopplæring, norsk for elever med samisk som førstespråk, og norsk for døve og sterkt tunghørte.

¹⁸ Herunder opplæring i ordinær engelsk, opplæring i fordypning i engelsk og opplæring i engelsk for døve og sterkt tunghørte.

At pedagogisk ansatte har høy grad av utdanning kan også ha innvirkning på kvalitet og resultater i grunnskolen. I KOSTRA, fremgår det at andelen lærere med universitets-/høgskoleutdanning og pedagogisk utdanning i Våler kommune har gjennomsnittslig på rundt 90% de siste årene. Tallene mangler i KOSTRA for 2015, men lå på 91,8% i 2014. For 2014, har Våler kommune rapportert at andelen lærere med videregående utdanning eller lavere er på 8,2%. Som følge av at *lærer* er å anse som en person med undervisning som arbeidsoppgave, kan det derfor være at det kan være ansatt personer i Vålerskolen som ikke fyller kompetansekravene jf. Opplæringsloven med forskrift¹⁹. Det er også mulighet for at disse gjelder unntak, men at ca. 1 av 10 lærere er ansatt som nødvendig unntak fra lovverket synes som forholdsvis høyt. Spørsmålet blir da om hva slags vurderinger som er utført med hensyn til bruken av lærere uten nødvendig kompetanse, og hva slags tiltak som er vurdert for å unngå at ansatte uten nødvendig kompetanse er benyttet.

Med tanke på den høye andelen av assistenter, spesielt ved Vålbyen skole, kan man også stille spørsmål ved hvor ofte det benyttes ufaglærte og assistenter i undervisningstimer hvis det skulle melde seg behov for det. Det tenkes her spesielt på sykefravær på kort varsel eller langtidsfravær som man ikke klarer å dekke inn på annet vis. Det kan derfor være av interesse å kartlegge bruken av ufaglærte og assistenter i arbeidsoppgaver som pedagogisk personale skal stå for, som følge av at det kan være nødvendig å gjøre omdisponeringer av staben i tilfeller av fravær og lignende som kan ha innvirkning på overholdelse av lovverket.

Revisjonen vil derfor foreslå følgende problemstilling for et forvaltningsrevisjonsprosjekt om kompetanse og utvikling blant ansatte i Vålerskolen.

Formål	Å undersøke om Vålerskolen har fokus på kompetanse og utvikling i virksomhetene.
Problemstillinger	• I hvilken grad har Vålerskolen prioritert etterutdanning og kursing for virksomhetens ansatte, og hva slags kriterier ligger til grunn for etterutdanning? • I hvilken grad benytter Vålerskolen assistenter/ufaglærte/midlertidig ansatte i undervisningen? • I hvilken grad benytter skolevirksomhetene kartleggingsverktøy for å kartlegge hvor virksomheten har behov for kompetansepåfyll?
Nytteverdi	Med endringene i opplæringsloven og regjeringens satsinger på kompetanse i skolene, er målsetningene at kompetansefokus skal føre til et kvalitetsløft i skolene. Vålerskolen har hatt under gjennomsnittlige resultater på nasjonale prøver de siste årene. En forvaltningsrevisjon av temaet <i>kompetanse og utvikling</i> vil kunne belyse om Våler kommune har et tilfredsstillende fokus på kompetanse for å sikre gode resultater blant elevene i skolevirksomhetene.

¹⁹ Det skal legges til at det i årsbudsjettet for 2016 spesifiseres at våler ungdomsskole har ansatt to assistenter på 1,6 årsverk som er barne- og ungdomsarbeider, men av definisjonen lærer skal disse i utgangspunktet ikke anses som en del av lærerstaben, og skal heller ikke derfor drive undervisning.

4 Metode for datainnsamling

Det er problemstillingene som bør danne grunnlaget for valg av metode for datainnsamlingen. Valg av metodisk tilnærming handler om å ta stilling til en rekke sentrale spørsmål som for eksempel;

- Hvilke data trenger vi for å besvare problemstillingene?
- Hvilke data er tilgjengelige?
- Hvilke data har vi behov for å samle inn?
- Hvilke egenskaper har de innsamlede dataene?
- Hva er tilstrekkelig datainnsamling?
- Hvordan skal data analyseres?
- Hvilke tolkninger har vi behov for å gjennomføre?

Ut fra de problemstillingene som ble presentert i kapittel 2, anses det relevant å innhente data gjennom dokumentstudier og intervjuer i denne forvaltningsrevisjonen.

4.1 Dokumentstudier

Undersøkelsen vil blant annet omfatte gjennomgang og vurdering av relevante dokumenter, som i denne sammenheng kan være:

- Statlige rundskriv, stortingsmeldinger og nasjonale målsetninger
- Kommunale måldokumenter,
- Skolevirksomhetenes planer og rutiner
- Kartleggingsdokumenter
- Statistikk
- Medarbeiderundersøkelser
- Elevundersøkelser

Ovenstående er ikke uttømmende og vil bli supplert i løpet av prosjektet.

4.2 Intervjuer

Det er planlagt å gjennomføre inntil 6 intervjuer i forvaltningsrevisjonen. Det vil bli gjennomført intervjuer med respondenter på ledernivå og ansatte fra aktuelle enheter / skoler, samt arbeidsutvalg. I forkant av intervjuer, vil det bli utarbeidet intervjuguide(r). Referat fra intervjuene vil bli verifisert av den enkelte respondent, og intervjuguiden vil følge rapporten som vedlegg. Aktuelle respondenter vil primært være:

- Toppledelse dvs. virksomhetsleder og/eller kommunal administrasjon
- Respondenter fra fag-/stab- og serviceenheter (ledere og ansatte) i skolen, team i grunnskolen o.l.
- FAU
- Medlemmer av samarbeidsutvalg/miljøutvalg

Sekundært kan det være av interesse å gjøre undersøkelser av/med

- Foreldre eller elever

Det femte punktet har imidlertid en rekke begrensninger som gjør det mindre aktuelt å benytte gruppen som respondenter for forvaltningsrevisjonsprosjektet.

Denne forvaltningsrevisjonen vil kunne berøre personopplysninger. Revisjonen tar sikte på at rapporten i sin helhet blir offentlig, men tar forbehold om at det kan bli aktuelt å unnta deler av rapporten fra offentlighet, jf. offentleglovas § 13, jf. forvaltningsloven § 13.

4.3 Verifisering av innhentede data

Innhentede data vil bli verifisert. Data innhentet ved intervjuer vil bli verifisert av intervjupersonene. Data innhentet ved dokumentstudier vil bli verifisert av Sør-Odal kommune. Prosjektet gjennomføres i samsvar med Norges kommunerevisorforbund sin standard for forvaltningsrevisjon (RSK 001).

5 Kilder for revisjonskriterier

Revisjonskriterier skal begrunnes i/utledes av autoritative kilder innenfor det reviderte området. Autoritative kilder kan være lover, forskrifter, forarbeider, rettspraksis, politiske vedtak/mål/føringer, administrative retningslinjer/mål/føringer, statlige føringer/veiledere, andre myndigheters praksis, teori og reelle hensyn som vurderinger av hva som er rimelig/ formålstjenlig/effektivt.

Revisjonskriteriene utledes med utgangspunkt i problemstillingene og danner grunnlaget for hva de innsamlede data vurderes opp mot. I og med at revisjonskriteriene er uttrykk for en norm eller et ideal for hvordan tilstanden bør være på området, danner kriteriene også utgangspunkt for revisjonens anbefalinger.

I dette prosjektet vil det være aktuelt å utlede revisjonskriterier fra følgende kilder:

- Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova)
- Forskrift til lov om grunnskolen
- Lov om behandlingssåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)
- Den generelle delen av læreplanen (Kunnskapsløftet)
- Læreplanverket for Kunnskapsløftet
- Våler kommunes mål- og strategidokumenter (Årsbudsjett 2016 – Økonomiplan 2016-2019, Kommunal planstrategi. Vår visjon – Våler en god kommune å bo og leve i).
- Våler kommunes og skolenes rutinedokumenter for kvalitetskontroll.

Oversikten er ikke uttømmende og endringer kan oppstå. Detaljerte revisjonskriterier vil bli utledet i første fase av prosjektet.

6 Organisering og ansvar

Prosjektet antas gjennomført innenfor en ramme på 300 timer²⁰, og er planlagt gjennomført av forvaltningsrevisor Magnus Michaelsen i samarbeid med oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Laila Irene Stenseth. Det tas forbehold om annen sammensetning av prosjektgruppen.

Prosjektet starter opp etter fremlegg av prosjektplanen i kontrollutvalget den 10. mai 2016. Endelig rapport er planlagt ferdigstilt senhøstes, med behandling i kontrollutvalget siste møte i 2016.

²⁰ Ekskl. prosjektplan.

Sak nr.	Sak	Møtedato
24/2016	Revidering av kontrollutvalgets reglement.	10.5.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

1. Reglement for kontrollutvalget, vedtatt i kommunestyret 17.2.14.
2. Foreslåtte endringer.

Saksopplysninger

Reglement for kontrollutvalgets virksomhet ble første gang vedtatt i kommunestyret i 2007. I ettertid er det revidert flere ganger, sist vedtatt i kommunestyret 17.2.14 (se vedlegg 1).

I «Kontrollutvalgsboken» (veileder fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet, 2. utgave, desember 2015) har vi hentet følgende om reglement for kontrollutvalget:

Reglement for kontrollutvalg

For å klargjøre rammene for og innholdet i kontrollutvalgets oppgaver kan kommunestyret fastsette et reglement for utvalget. Reglementet kan blant annet inneholde retningslinjer for valg, sammensetning av utvalget, retningslinjer for saksbehandlingen i utvalget og en angivelse av utvalgets oppgaver. Videre kan reglementet omfatte krav til møtehyppighet, rutiner knyttet til budsjettbehandling og retningslinjer for evaluering av kontrollutvalgets virksomhet. Reglementet kan ikke fastsette retningslinjer som begrenser eller som er i strid med gjeldende regelverk for kontrollutvalget.

Det er som regel kontrollutvalget som utarbeider forslag til reglement, med bistand fra sekretariatet. Reglementet for kontrollutvalget skal behandles i kommunestyret på tilsvarende måte som reglement for andre politiske utvalg. For å sikre at reglementet holdes oppdatert bør det gjennomgås og eventuelt revideres minst én gang i valgperioden

Det som ikke er tatt med i vårt reglement, er møtehyppighet og evaluering av virksomheten. Kontrollutvalget kan vurdere om det er ønskelig å ta med noe om disse forholdene.

I vedlegg 2 har sekretariatsleder lagt inn noen forslag til endringer.

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget slutter seg til de foreslåtte endringene i kontrollutvalgets reglement.
2. Saken sendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
 - Kommunestyret slutter seg til de foreslåtte endringene i kontrollutvalgets reglement.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

VEDLEGG 1
til sak 24/16

REGLEMENT FOR KONTROLLUTVALGET I VÅLER KOMMUNE

Vedtatt i kommunestyret 03.09.07, sak 055/07,
Siste revidering vedtatt i kommunestyret 17.2.14, sak 010/14

Kommuneloven kap. 12 har bestemmelser om kontrollutvalg i kommunene, og Kommunal- og regionaldepartementet har gitt forskrift om kontrollutvalg med hjemmel i kommuneloven. Dette reglementet inneholder Våler kommunes særskilte bestemmelser for kontrollutvalget.

§ 1 Valg og sammensetning

Kommunestyret velger selv, et kontrollutvalg med medlemmer og varamedlemmer for valgperioden. Kommunestyret velger selv også leder og nestleder.

Leder av kontrollutvalget skal velges fra opposisjonen.

Det velges så mange medlemmer og varamedlemmer som kommunestyret ved hvert valg bestemmer, dog minst tre medlemmer og tre varamedlemmer. For perioden 2011-2015 består kontrollutvalget av 5 medlemmer, hvor 3 av medlemmene velges fra posisjonen og 2 fra opposisjonen.

Det er personlige varamedlemmer og det velges ett varamedlem for hvert medlem. Det medlemmet som velges blant kommunestyrets medlemmer (jf. forskrift om kontrollutvalg § 2, 2.ledd) skal også ha varamedlem som er valgt blant kommunestyrets medlemmer eller varamedlemmer.

De av kontrollutvalgets medlemmer og varamedlemmer som eventuelt ikke sitter i kommunestyret, skal også få delta i kommunens folkevalgtoppplæring.

§ 2 Kontrollutvalgets arbeidsområde og virkemåte

Kontrollutvalget skal bidra til et funksjonsdyktig folkestyre for kommunen innenfor lovverkets rammer, og for en rasjonell og effektiv forvaltning av kommunens ressurser.

Kontrollutvalget skal legge vekt på å opptre partipolitisk nøytralt.

Utvalget skal vektlegge faglige og profesjonelle hensyn. I sin funksjon skal kontrollutvalget opptre som kollegium for derigjennom å få bedre gjennomslag for de sakene som utvalget tar opp.

Kontrollutvalget skal ha fokus på etiske retningslinjer og

- skal gjøre seg kjent med kommunens etiske retningslinjer, reglementer, forvaltningslovens regler om habilitet og forutsettes lojalt å overholde de bestemmelser og vedtak som gjelder,
- skal i sitt arbeid ivareta og styrke befolkningens tillit til den kommunale virksomheten,
- skal unngå personlige fordeler av en art som kan påvirke eller være egnet til å påvirke handlinger, saksforberedelser eller vedtak. De bør også unngå å komme i situasjoner som vil føre til at det kan stilles spørsmål ved vedkommendes integritet,
- må ikke bruke fortrolige opplysninger som mottas i forbindelse med behandling av saker i kontrollutvalget til personlig vinning,
- oppfordres til å la seg registrere i KS sitt styrevervregister, i den grad kommunen for øvrig er tilsluttet slikt register.

Uttalelser til pressen knyttet til en konkret sak besvares av kontrollutvalgets leder eller den vedkommende bemyndiger.

§ 3 Saksbehandling

Kommunelovens kapittel 6 om saksbehandlingsregler i folkevalgte organer, gjelder også for kontrollutvalgets møter.

- Ordføreren har møte- og talerett, men ikke stemmerett.
- Rådmannen kan innkalles/inviteres til møtene ved behov.
- Rådmannen mottar kopi av innkallingen til møtene og protokollene.
- Ethvert medlem av utvalget kan forlange og få satt en sak på sakskartet.
- Kontrollutvalget avgjør den administrative tilrettelegging for utvalgets saker.
- Innkallingen til kontrollutvalgets møter skal skje med minst 7 dagers varsel.
- Kontrollutvalget innstiller ovenfor kommunestyret i saker som er behandlet av kontrollutvalget, med unntak av når det er gitt andre bestemmelser om innstilling (jf. bl.a. kontrollutvalgsforskriften §§ 7 og 18).

§ 4 Kontrollutvalgets oppgaver

Kontrollutvalget skal påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte, og at kommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon.

Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger iht. kommuneloven § 77.

Budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen utarbeides og oversendes kommunen innen de tidsfrister som gjelder for kommunen. Kontrollutvalget følger opp at forslaget følger med til kommunestyrets behandling av budsjettet.

Utvalget avgir innen 1. halvår årsrapport til kommunestyret om sin virksomhet foregående år. I årsrapporten skal det også gis opplysninger om gjennomført forvaltningsrevisjon og selskapskontroll og resultatet av dette, iht. forskrift om kontrollutvalg §§ 11 og 15.

Kontrollutvalgets leder eller den vedkommende bemyndiger, bør være til stede i kommunestyret under behandling av de sakene, hvor kontrollutvalget har innstilt til kommunestyret.

§ 5 Taushetsplikt

Kontrollutvalget har taushetsplikt i henhold til forvaltningsloven § 13. (Taushetsplikt).

Kontrollutvalgets medlemmer skriver under egen taushetserklæring.

§ 6 Henvendelse til revisjonens personale

Henvendelse fra kontrollutvalgets medlemmer til revisjonens personale skal skje til oppdragsansvarlig revisor, så sant ikke spesielle forhold tilsier noe annet.

§ 7 Ikrafttredelse

Dette reglementet trer i kraft straks.

VEDLEGG 2
til sak 24/16

KONTROLLUTVALGET I VÅLER KOMMUNE

REGLEMENT FOR KONTROLLUTVALGET I VÅLER KOMMUNE

Vedtatt i kommunestyret 03.09.07, sak 055/07,
Siste revidering vedtatt i kommunestyret 17.2.14, sak 010/14

Kommuneloven kap. 12 har bestemmelser om kontrollutvalg i kommunene, og Kommunal- og regionaldepartementet¹ har gitt forskrift om kontrollutvalg med hjemmel i kommuneloven. Dette reglementet inneholder Våler kommunes særskilte bestemmelser for kontrollutvalget.

§ 1 Valg og sammensetning

Kommunestyret velger selv, et kontrollutvalg med medlemmer og varamedlemmer for valgperioden. Kommunestyret velger selv også leder og nestleder.

Leder av kontrollutvalget skal velges fra opposisjonen.

Det velges så mange medlemmer og varamedlemmer som kommunestyret ved hvert valg bestemmer, dog minst tre medlemmer og tre varamedlemmer. For perioden 2011-2015 består kontrollutvalget av 5 medlemmer, hvor 3 av medlemmene velges fra posisjonen og 2 fra opposisjonen.

Merknad [TMB1]: Endres

Merknad [TMB2]: Er dette slik nå?

Det er personlige varamedlemmer og det velges ett varamedlem for hvert medlem. Det medlemmet som velges blant kommunestyrets medlemmer (jf. forskrift om kontrollutvalg § 2, 2.ledd) skal også ha varamedlem som er valgt blant kommunestyrets medlemmer eller varamedlemmer.

Merknad [TMB3]: Er dette slik nå?

De av kontrollutvalgets medlemmer og varamedlemmer som eventuelt ikke sitter i kommunestyret, skal også få delta i kommunens folkevalgtoppplæring.

§ 2 Kontrollutvalgets arbeidsområde og virkemåte

Kontrollutvalget skal bidra til et funksjonsdyktig folkestyre for kommunen innenfor lovverkets rammer, og for en rasjonell og effektiv forvaltning av kommunens ressurser.

Kontrollutvalget skal legge vekt på å opptre partipolitisk nøytralt.

Utvalget skal vektlegge faglige og profesjonelle hensyn. I sin funksjon skal kontrollutvalget opptre som kollegium for derigjennom å få bedre gjennomslag for de sakene som utvalget tar opp. Kontrollutvalget har sin funksjon i møte, og det er kontrollutvalgets leder, eller den vedkommende bemyndiger, som opptre og uttaler seg på utvalgets vegne.

Merknad [TMB4]: Foreslås endret;
Kontrollutvalget opptre som et kollegium,
for...

Kontrollutvalget skal ha fokus på etiske retningslinjer og

- skal gjøre seg kjent med kommunens etiske retningslinjer, reglementer, forvaltningslovens regler om habilitet og forutsettes lojalt å overholde de bestemmelser og vedtak som gjelder,
- skal i sitt arbeid ivareta og styrke befolkningens tillit til den kommunale virksomheten,
- skal unngå personlige fordeler av en art som kan påvirke eller være egnet til å påvirke handlinger, saksforberedelser eller vedtak. De bør også unngå å komme i situasjoner som vil føre til at det kan stilles spørsmål ved vedkommendes integritet,
- må ikke bruke fortrolige opplysninger som mottas i forbindelse med behandling av saker i kontrollutvalget til personlig vinning,

¹ Kommunal- og moderniseringsutvalget

KONTROLLUTVALGET I VÅLER KOMMUNE

- oppfordres til å la seg registrere i KS sitt styrevervregister, i den grad kommunen for øvrig er tilsluttet slikt register.

Uttalelser til pressen knyttet til en konkret sak besvares av kontrollutvalgets leder eller den vedkommende bemyndiger.

Denne paragrafen gjelder også for kontrollutvalgets varamedlemmer.

Merknad [TMB5]: Foreslås endret og flyttet, se rød skrift i andre avsnitt

Merknad [TMB6]: Foreslås lagt til

§ 3 Saksbehandling

Kommunelovens kapittel 6 om saksbehandlingsregler i folkevalgte organer, gjelder også for kontrollutvalgets møter.

- Ordføreren har møte- og talerett, men ikke stemmerett.
- Rådmannen kan innkalles/inviteres til møtene ved behov.
- Rådmannen mottar kopi av innkallingen til møtene og protokollene.
- Ethvert medlem av utvalget kan forlange og få satt en sak på sakskartet.
- Kontrollutvalget avgjør den administrative tilrettelegging for utvalgets saker.
- Innkallingen til kontrollutvalgets møter skal skje med minst 7 dagers varsel.
- Kontrollutvalget innstiller ovenfor kommunestyret i saker som er behandlet av kontrollutvalget, med unntak av når det er gitt andre bestemmelser om innstilling (jf. bl.a. kontrollutvalgskriften §§ 7 og 18).

§ 4 Kontrollutvalgets oppgaver

Kontrollutvalget skal påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte, og at kommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon.

Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger iht. kommuneloven § 77.

Budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen utarbeides og oversendes kommunen innen de tidsfrister som gjelder for kommunen. Kontrollutvalget følger opp at forslaget følger med til kommunestyrets behandling av budsjettet.

Utvalget avgir innen 1. halvår årsrapport til kommunestyret om sin virksomhet foregående år. I årsrapporten skal det også gis opplysninger om gjennomført forvaltningsrevisjon og selskapskontroll og resultatet av dette, iht. forskrift om kontrollutvalg §§ 11 og 15.

Kontrollutvalgets leder eller den vedkommende bemyndiger, bør være til stede i kommunestyret under behandling av de sakene, hvor kontrollutvalget har innstilt til kommunestyret.

§ 5 Taushetsplikt

Kontrollutvalget har taushetsplikt i henhold til forvaltningsloven § 13. (Taushetsplikt).
Kontrollutvalgets medlemmer skriver under egen taushetserklæring.

§ 6 Henvendelse til revisjonens personale

KONTROLLUTVALGET I VÅLER KOMMUNE

Henvendelse fra kontrollutvalgets medlemmer til revisjonens personale skal skje til oppdragsansvarlig revisor, så sant ikke spesielle forhold tilsier noe annet.

§ 7 Ikrafttredelse

Dette reglementet trer i kraft straks.

Merknad [TMB7]: Foreslås slettet

Sak nr.	Sak	Møtedato
25/2016	Evaluering av kontrollutvalgets møte.	10.5.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget tar en kort evaluering av dagens møte. Hva var bra og hva kan eventuelt gjøres annerledes?

Forslag til vedtak

Saken legges fram uten forslag til vedtak.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak	Møtedato
26/2016	Eventuelt.	10.5.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Saksopplysninger

Forslag til vedtak

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift